1. ME a faoſide mo lochd.
A Rí neimh le dúracht,
Agas le toileach teann om chroidhe.
A Rí a nám na haithridhe.
2. Peaccach meiſe o m'aois óige.
Eiſt ré m'faoſid a Thrinoid.
As lionmhar re n'áireamh iad.
A Rí as nár a romhed.
3. Robheg m'ulaigh don chóir.
Fer bunaigh mee ſa négcóir.
Rinnis gach ní nar dhligheas.
Tu Rí neamhdha dfurtaigheas.
4. Toile na colla nir chiall damh.
Nir choigleas riamh do dheunamh.
A riar fein ſé do légeas.
Srian ri riamh nir dhaingnigheas.
5. Chathrigheas ſáinte fréimh gach vilc.
Do chaithes m'aimſir re tuais cirt.
Drúis, agus cráos do thoghas,
Dà chúis re m'aóis do ghnathigheas.
6. Thrégeas haitheanta vile.
Thrégeas thordugh, agus t'úrrmuigh.
Thrégeas deirbhlean díleas Dé.
Seirbhiſe neamhumhal do chleacht mé.
7. Ní bfuil feithm bheth ga n'cuiribh.
As tréin mé a bpeaccaidhibh.
Giodhteadh do reir Rí neamhdha.
As tréine céam do thrócair.
8. Tangas dar ndión ar dtaimhain
A Mhic Rí neimh, agas naomh thalmhain.

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

saoradh le suil do chneas,
San cholann daonna do chuaigheas.
9. Tsuil do thóirteadh ar an gcránn.
Do dheonaigh thu dar dídionn.
A sí an thuil sin is dión dúinn,
A Rí suair dhúinn thathairsa.
10. Ni cubhvidh a Rí dhuibhse,
Don'thuil vasuil, oirdheirc sin.
Aón bhraón anaisge do dhul,
Ar son peaccadh shiól Adhuibh.
11. As meise an peaccach aithreach,
As tusa an t'athair trócaireach.
Ar ghrádh Mhic Dé mar do gheallas,
Slánaigh mé gan dioghaltus.
12. An mend ata romham anois,
Dom ré á reir a n'eolais,
Caitheam ina teagal, agus adghrádh,
Agas adchreidimh crábhdha comhghlan.
13. Gurab é aoibhneas neamh, sadheoidh,
Bheth maille re do naomhaibh a Thrínoid,
Gan leagadh séoil sa tslighidhe,
Go rod Rí, agus ro mé,
M. E.

Anadhaigh vaille an chuirp, & uabhair an tsaoghail do sgriobh Arne Mc-Kéuín, *mar so sios.*

1. AS mairg do ní uaille as óige.
As jasachd deilbh a deirc ghlais.
A cruth seimh as suidh aoibhind.
A ciabh bhuidh chaoimhinn thais.
2. Da ndiobhradh Diá dhuit a dhume.

Dhaoi

Daoine meallta mhealladh ſiad.
Deúd mar an gcuip, agus taobh taiſlion
Duit ſa raon is aislind jad.
3. Duille don bheatha do bhládha bréig.
Baoghal an chuirp cur ren jóc.
Na dean uaille ſa cheand na cruinde.
Gearr go buain adhuille dhiot.
4. Da bſuithigh ſos, ni ſa diomuis.
Duille don bheatha nach buan ſeal.
Cuimhnigh re do ré dál an duine.
Gurab é námhtha anuile ſher.
5. Cuimhnigh ar chnuaſach na gráinoig
Guais do thionoil bheith mar bhíd.
Ni bſuil ach pian and do tanmuin
Na jarr bárr don talmhuin tríd.
6. Vbhall ar gach bior da mbioraibh.
Beiridhe dhon taobh da déid ſiad.
Ar udul don chóill ſhádbhuig ſhéchruind.
Fagſuith ſa bhroind én phuill jad.
7. Bſuicſnithear leat los an tſaoghail.
Mar ſo a chuirp ag coſg do mhian.
Fa bheul na huaigh ian tanam
Sgeul as truagh a choland chriath.
8. Gach ſuarus d'ór, agus diondmhus.
Deachaigh do bhuaibh giod bhirt chlé.
Ni leugſuithear leat diobh a dhuine.
Achd brot líne don chruinde Cé.
9. Ainbſios an chuirp cuid da uabhar.
Eagal d'uinn adhul os aird.
Daor da ſior mheas uaille na hoige.
Buán da aoibhneas móid as mairg.

AN PHAIDEAR AMEadardhacht dhána.

1. AR Nathairne atá ar neamh
O fé mo ghean bheith gudghairm
Ag ſin mo bheatha is mo bhrígh,
Go madh beandaighthe a Rí hainm.
2. Inte atá ſonas is ſíth,
Gan donas gan díth go bráth
Go dtí do Ríghe is do reacht,
Go ſgaoile do cheart ar chách.
3. Do thoil goma dénta dhúinné
Adtálmhuin gach dúil dar dhealbh,
Mar do níd aingil gan chré,
Thuas a bflaithes Dé gó dearbh.
4. Beatha na hanma ſa chuirp,
O tharria dhuit bheith rer mbáidh,
Ar naran laoithamhuil gach laói,
Tabhair dhúinn gan diaói gan dáil.
5. Na fiachaſa dhlighir dhínn,
Maith dhúinn gan andíol do ghnáth
Maith dhúinn ar peachaidh go léir,
Amhail mhaithmaoid féin do chách.
6. O thrén ar namhad a Rí,
Dén coimheud is din dod tſliocht,
Bí anadhaigh ambuaidhridh lind,
Is na lég ſind ar aniocht.
7. Edir anam, agas chorp,
Saor ſind ó olc gach lá
Righ, agas onóir, agus neart,
Ar gach line ós leat atá.

¶ Ar Nathairne, &c.

NA DECH AITHEANTA.

1. CReid díreach do Dhia na n'dúl.
2. Agus cuir ar chúl vmhaladh do dhealbh
3 Na tabhair ainm Rígh na rioghadh,
Ma gébhthar dhiot sa ghniomh geall.
4. Domhnach Rí neimh na néul,
Deun led chroidhe choimheud fior.
5. Do Mhathar & Tathar gach uair,
Fa onoir uaide biod a raon.
6. Marbhadh & meirle na taobh.
7. Adhaltrus na aom adghar.
8. Na tòg fiadhnaise, ach go fior,
Se sin an ród far aon glan.
9. Na deun saint ar mhór no'r bheg.
10. Freamh gach uilc ad chôir no leg,
Sin dech aitheanta dhe dhuit,
Tuig jad go cóir & creid.

CREID.

GEARAN AR TRVAILLIGH-theachd na colla.

1 *MAirg dara companach an cholann,*
Commann fallsa, ni fuath lé.
Guais tháll na gcionta bhi amchomhair,
Tiocfuith an tám bus vathan é.
2. *Gach grádh riamh d'ar admhas dise,*
Nir dhiól vrrtha ar fhuath na bpian;
Do thíll mo ghrádh na fhuath oram,
Lán dar fuath an cholann chriath,
3 *Fuath ananma is ansacht na colla,*
Commann fallsa mairg do ní;
Mé da dtoile congbhuigh an colann,

Fogh.

3. Achd

[illegible]dh mar sin oram í.

4 *Ni ndíol ceíthem an cholann mheabhlach*
Giodh mór an toile tugas dí;
Minic nar buán críoch a commainn,
Nir frioth acht fuar vmainn í.

5. *Lór dom theagasg ó taim aimhghlic,*
Re huchd an bhais giodh breith chruaith,
Na hvilc gon teinidhe gon teaghidh,
S'na cuirp ele dfeuchain vainn.

6. *Re huchd an bháis as beirt chúntir,*
An claochlodh truath a tig da ghné;
An corp re athadh na huaire,
Is olc a n'achuince váill é.

7. *Na suilibh a naimsir a n'éuga,*
Si adhbhar béuga mar bhias iad,
Gar bheg dhuínn on rígh mar rabhadh,
Do chitham cúl ar adhaidh iad.

8. *Do chitham na bèil deargtha duthadh,*
Isan [illegible]éug chailc na cnámtha gorma;
Mo thoile ni bfuitheam o n'uathmar,
S'nach cuireadh sin vathan oram.

9. *Ma mhian fein, & aimhleas manma,*
Eagal duínne dhul os aírd;
Fuair an cholann cuid na dese,
Ro mháll do thuig misi mairg.

DEVTERONOMIE. Chap. 6. verse 6. 7.

☞ *Biodh na briathribh sin d'aithnimse dhuit [illegible] niugh, ina do chroidhe. Agus aithris iad dhod [illegible]inn go díchallach; agas labhair vrrtha, ag suith [illegible] thigh fén duit, agas ag imtheacht sa tsl ghidh dhuit, agas an tan laoigheas tu, & do eirigheas tu.*

ADTIMCHIOL AN CHREIDIMH COMHAGHALLVIDHEDAR

AN MAIGHISER, AGAS AN FOGHLVINTE: AGHON,

Minisder an Tsoisgeil, agas an Leanamh.

DOMHNACH. I.

1. *CREVDIS crioch aride na phriondsipalta do bheathaidh an duine?*

Atà na daoine féin abheith eolach ar andia sin ler chruthuigheadh iad.

2. *Créd an tadbhar fa nâbrann tu so?*

Ar an adbhur gur chruthaidh DIA fánadhbhursin, & gur shuithidh san saoghalsa sind do chum go glórfluighthe ionnainn é, & go domhin is maith an resún, sinne, do chaithamh ar nuile bheathadh, (ueoch d'an tossach é féin) do chum ahg'ôiresin.

3. *Achd créd is árd mhaith no is ſonnas dò n'duine?*

Ata ſin fein.

4. *Créd é an t'adhbhur fa ſaoilinn tú gurab é ſin an maith is mo?*

Bhrigh gurab neamh ſhona go mór ar ſtaidne ina ſheagmhuis ſin, ina ſtaid na nainmhidhidh brúdeamhla neameréſunta.

5. *Vime ſin is follas go lór as ſin nach bhféd én nj tégmhail don duine is mo is nemh ſhonna no gan dteachd adtír go taiteannach le DIA?*

Is mur ſin ata.

6. *Achd créd is fior eolas Dé go ceart and?*

Ata mur a n'aithnighthar é amhluidh as go dtiubhthrar a onoir dhleſtannach fén dó.

7. *Achd créd é is modh onorvighthe go hiomchubhaidh dho?*

Ma chuirthear ar nuile mhuinighine andſon, ma ni ſinn dhicheal and a ſerbhis thabhairt dó inabhur nuile bheathaidh ag geilludhadh dha thoil ſin: ma ghaórmimnj air comhthric, agus theandas én riochtannas ſind ag iarruidhe ſlainte andſin, agus gach én mhaith ar bhféd ar mian bheith: ſadheoidh ma aithnighim, ma aidmhighim le croidhe, agus le beul eiſion ina aonar mur aon vghdar an'uile mhaithís. DOMHNACH. 2.

8. *Achd do chum réſunaigh, agus iomfhoſglaide na neitheſa ni bhus ſaibhir créd is cédcheand inſa randadareochtſa do rindis?*

Ata ſind do chur air n'uilé mhuinighinn, & dhóchas in ndhia.

9 Agas

9. *Agas créd é an modh ar an bhfed ſin bheit amhluidh?*

Féduidh mur naithnighim, & mur dtuigim eiſion abheith vile chumhachtach, & maidh go foirſe

10. *Ané nac lór ſo?*

Ni headh.

11. *Créd é an tadhbhar?*

Ata thrid nach fiúth ſinde eiſion do nochtadh achumhacht inar gcuidiughadh, ina méd a mhaithis fhoilſiughadh inar ſlanughadh.

12. *Fan'adhbhar ſin Créd a rigmaoid aleas abharr ar ſoin?*

Rigmaoid, umuro, gach aon againd a ſhiuthughadh ina intinde fèin gur ghradhuigh ſeiſion é, & gurab dtoil leis bheith ina athair dó, &, na ughdar ſlainte,

13. *Cia náite as biond ſin follus dûinn?*

As ſhocalſin, umuro, mur a nochtand ſé athrócair fén duinn agcrioſd, & mur a bhfuil ſe dénamh fiaghnuiſe ar aghrádh fein d'ar draobh.

14. *Vime ſin is é fundameint, agus toſſach na muinigin is jonchurtha jn n'Dia è féjn aithniughadh?*

Is é go demhin.

15. *Anois budh mhian leam ſuim an'eolais ſo a chloiſdin vait?*

Ata ſhuím ar na comhchondmajl jn'admhajl an chreidimh no ann'a foírm na h'admhail ata aig na huile chrioſduidhibh chomhchoitchiond etorra fén: gaoridhe daoine go coitchionna dhi Symbol no caiſmeart na n'Apſtal, neoch aghabhadh o thoſ-

ſsach na heaglajſi aghnáth meaſg na n'uile dhaoine diagha,& neoch aghabhadh o bhéul na n'Apſtal no cojmhthionoladh go firrinneach as an ſcriobhadh-

16. *Aithris damh é?* (ſon.

CReidim a n'Día Athair na nuile chumhachd, chruithaighthéoir nejmhe & talmhan. Agus a Níoſa Crioſd a éunmhacſan ar Dteghearnaine: noch do gabhadh ón Spiorad náomh, rugadh lé Mujre oigh, do ſhulajng an ſpháis ſa *Fpuinge Fphioláid*, do crochadh, do céuſadh, túair bas & do hadhlaictheadh, do chuaídh ſios go hifreand, do éirghidh ó bhás a gciond an treas lá, do chuáidh ſúas ar neamh, & atá anòis na ſhuidhe ar deis Dé Athair na nuile chumhachd: As ſin thiocfas do bhreith breith ar bhéoghaibh, agas ar mharbhaibh. Creidim and ſa Spiorad náomh, a Neaglais nàomhtha chomhchoitchionn, cumand na náomh, maitheamh na bpeacthadh, eiſéirghe chodla na marbh, & an bheatha mharthanach, Amen.

17. *Do cum gu dhtuigfuighthe gach én chuid go huilidhe ca-med do chotdannâibh anna roindeamar a n'aidmhailſa?*

Agceathra chotannujbh aride no phriondſapalt.

18. *Aithris damh iád?* Dom. 3.

Beanaidh an chéd chuid re Dia a Thair. Trachdaidh an dara cuid adtiomchioll a mhic joſa Crioſd neoch fós a chondmhas uile ſhuim ſaoruidh an chinnjdh dhaónna. An treas cuid adtiomchiollan Spioraid naómhtha. An ceathraimh cuid adthimchioll na h'eaglais, & tioghluiceadh DE ar no dórtadh uʼtha.

19 An

19. *An mhed nach fhuil and acht aon Dia, créud fa gcomhiomh raigheand tu dhamh and ſo an tathair, an mac, & an ſpiorad naoimh?*

Ar ſon gurab jon amhairc dhúinn an'én ſubſtaint no anáduir na dhjadhachta; an t'athair amhail tús & toſach, no amhail ced adhbhajr na nuile ní: jna dhjajdh ſin an mac aghljocas ſiorujdheſon, ſádheoidh an ſpiorad naomh, amhajl anert, & abhridhſon ata ar na dhórtadh & ar na chraobhſcaoileadh as an'uile ní, gidheadh ata ag comhnaidh & ag anmhuin and fén do ghnáth.

20. *Ata tu ag ciallughadh & ag foillſinghadh as ſin gan égcnibheas ar bioth do bheit adtri perſannaib edirdhaluighthe dobheth ſan naon diaghacht, gidheadh gan Dia do bheth rointe uime ſin?*

Ata ſe mur ſin féin.

21. *Aithris a'nois an céd chuid?*

Credim and an-dia Athair na nuile chumhacht cruthaightheoir nimhe & talmhan.

22. *Créd fa ngoireand tu Athair dhe?*

Goirim ſin De, ar tús ag amharc ar ioſa Crioſd, neoch fós is è aghlioceaſon, neoch do choimhpreadh úaidhe roimh gach tús nile aimſir, & ar mbheth ar na fhaoigheadh ar an domhanſa dhó do ſhoillſigheadh gurab é a mhacſon: gidheadh cruindeochaidh ſind as ſo, ó ſé Diá Atair Ioſa Crioſd, go bfuil ſe ina Athair dhuinne maráon.

23. *Cia an ſeadh le bhfuil tu ag tabhairt ainm vile chumhachtaigh dho?*

Is e ſeadh as a dthabhruim ſin dó, ni he ar an gcorſa go bfuil cumhachta aige, nach cleacht and

ſe,

ſe, ach go bfuil anuile ní aige fa láimh, & nert & jmpeirdhacht, go bfuil ſe, aguibhernoracht an domajn le phrovidens, & le ré fhaicſin fen go bfuil ſe a comhſhuidhiughadh na nuile do rér a mhiana & a thoile fen, & ag riaghladh na nuile da dhteagmhand amhail do chithear dó feín.

24 *Maſeadh ni bfuil tu a cuma no ag deilbh cumhachta Dé do bheth diomhaoin, acht ata tu ag brethnuhgadh a bheth ina lethed ſin aga bhfuil alham do ghnath re hoibruighadh amhail nach deantaoi én ní ach tréſon & le dheerit?*

Is amhluidh ſin ata.

DOMH. 4.

25. *CReud fa gcuirend tu les cruthaighteoir nimhe & talmhan?*

Ar ſon os tríd a oibrighibh do fhoillſigh ſe e fein duinn is jniartha dhuinne maraon jonta e: oir ni fhuil ar naigneadh & ar dtuigſe aibel do gabhail & dothuigſe aſhubſtainte dhiadhaſon: uime ſin ata an domhan ſen ar na chur far gcomhair amhail ſcathain egin ina bhfedmaois amharc ar ſon an mhed is tarbhach & infheadhma dhuíne a aithne.

26. *Tre neamh & thallamh nach dtuigeand tu do bhair an lion ata do chreatuiribh uile jonta?*

Tuigjm cheana & ataid ar na gcomhchongmhail faoi an da ainmſe vile an mhed go bfuilid neamhdha vile no talmhaidhe.

27. *Achd creud fa ngoircand tu do Dhia cruthaighteeoir a mhain an mhed gurab feárr go mór na creatuir do choimhed & do chombanacul ina ſtaid fein ino én vair amháin a gcruthughadh?*

Ni

Ni nochtar les an mbeag chuidſe amhain dia do chruthughadh en vair a oibrighe; amhlaidh ſin jondas gur thelg ſe agcui am dhe o ſin amach acht is mo is jonghabhtha dhújnne ar an gcorſa amhail do rindeadh an domhan ar tús les gur ab amhlaidh ſin anois ata ſe arna chomhchojmhed lis jondas nach ſeaſand an talamh & an'uile ní ar chor ele, acht an mhed le neartſan & mur budhe le laimh chondaimhthear ſuas jad: tuilleadh ele an med go bfuilid an'uile murſin aige ſa lajmh; leanſaidh fos & criochnochar dhe ſin gurab eiſſan ardriaghlaightheoir nimhe & talmhan e, is intuicte gurab e an taón ata le mhaitheas neart & ghliocas ag riaghladh vile churſa & ordaighthe na naduire is vghdar maraon na fearthana & an tarta an chloichſhneachta & na ndoineand ele & na ſoinend, neoc do ní an talamh torrach, & do ní é arís ag tarraing a laímhe tar ahais aimrid o dtig id ſlainte & eaſlainte araón neoch fós fadheoidh, is fá chumhachtaibh, & fá ghuibhernoracht, & fhlaitheas ataid na huile, & dá n'umblaighidh tré ſmédeagh.

28. *Achd adtimchiol na ndaoine aingidhe, & na ndiabhol creúd breathnaigheand an'aibheoram ambhethſon maráon fo mhaighthe dhoſon?*

Gen go bfuil ſe ga ngujbhernoracht le ſpioraid fén gidheadh ata ſé aga gcoſg, & aga riaghladh mar budheadh le ſrian jondas nach bfhedaid jad fén do ghluaſacht acht an mhéd legeas ſe dhoibh: Tuilleadh ele do ni ſé ina lucht freaſdail a thoile jad, jondas go dtabhair ortha da n'aindheoin agus tar agcomhairle ſen a'ní do chiothear

thear dhóſan do chriochnughadh.

29. *Creud an tarbhtha ata ag teacht chugadſa dhſios anechſe?*

Ata tarbhtba ro mhór:oir do b'olc ar gcor, & ar gcorughadh da mbheth ní ar bioth ceadaigeach dona diabhluibh no do na daoinibh aingidhe a n'aghaidh,& ſeach,toil Dé & ni mo do bhiadh aigneadhe ſámhach ſeaſt againd ag ſmuaineadh ſind ſén do bheth arar gcur ſa chomhair an'anmjanaſan achd andſin, ſadheoidh, atamaid a gabhajl comhfhoſa go ſámhach ar mbheth dhuínn feaſach ſrian do bheth arna chur ríu do rér toile De & a m'bheth mar budheadh arna gcomhcongmhail a gcumhgach jondas nach bſ-hédaid ni ar bioth do dhénamh achd le cheadſon: agas go ſpeſialta o do gheall ſé bheth ſén ina dhideanoir, & ina phriondſa ſlanaighe dhúinn.

DOMH. 5.

30. *TIgmid anois gus an dara cuid?*

Is ſe ſin go gcred ſind an'joſa crioſd a'aon mhacſon ardtigearnane.

31. *Creud chomhchondmhas anchuidſe go generalta.*

Congmhaidh gurab é mac Dé is ſlánaightheoir dhuínn, & ata ſé ag foſgladh maraón an modha ler cheandaigh ſe ſind on bhás ler choſain, & ler ſholathair ſè an bheatha dhuínn.

32. *Creud chomharridhas ainm ioſa le ngoireand tu é?*

Slánajghtheoir; aghon, tug an Taingeal an tainmſe ar mac n'Dé ar jaratus dé ſén.

33. *Anê gurab mho a luach ſo ino gurab dáoine do bheradh aire?*

Is mó choidhce: oir an mhéd garab amhlajdh do bail le DIA aghoirm do be'gin maráon abheth jnalethedſin ar gach aon mhodh.

34 *Agas creud jna dhiaidh ſin is fiú ainm Chrioſd?*

Nochtar les an'epithetſe a oific: oir is ſe ſeadh dhó gur hongadh é on Atair jna rígh jna Shagart, & jna Phaith.

35. *Ciondas is aithnidh dhuitſin?*

Is aithnidh dhamh é an mhéd gurab gus na trí hoificibhſe ata an Scrioptur agnathughadh ongtha: arís ata ſe ag tabhairt na dhtriſe adubhrámar go minic do Chrioſd.

36. *Achd creud an gné ola ler hongadh é?*

Nir le hola ſhaicſeanigh mhecſamhla do bhi arna cur do coiſreacadh na ſean rioghradh ſagàrt, & phaitheadh achd le hola do bhfearr: aghon, le tioghlacaibh an ſpiorad naomh neoch is firinde do n'ongadh ata muigh.

37. *Achd creud an rioghachtſa ar a bhfuil tu a comhluadh?*

Rioghacht ſpioratalta neoch ata arna comhchongmhail le ſocal, & le ſpiorad Dé neoch do bher jondracus, & beatha maille leó.

38. *Agas creúd éa ſhagartacht?*

Is oific, & is vrraime é ſén do thaisbeanadh abhfjadhnaiſe Dé do choſnadh, & dhfaghail graſa, & fobhair d'uinn,& do ſhiothchanughadh a ſerge le hoſrail na hiodhbarta budh toileamhail les.

DOMHNAC. 6.

39. *A Nois cia an ſeadh le ngoireand tu Phait do Chrioſd?*

Arſon an tan tanaic ſe anuás iſin domhan do adjmh ſe é ſén do bheth ina theachtair, & ina reachtair, a Athar a meaſg daoine, & a'ní ſin do bheth do chum na críche úd dés toil an Athair d'foillſeochadh dô, go comhlán, go gcuirfeadh ſe dereadh ar gach vile Phajtheadarachta.

40. *Achd an bhfuil tú ag airinghad tarba arbioth dibhſin?*

Atajm: ojr ni bheanjd na netheſe ujle re ní ele, acht re'r dtarbhajne, & re'r majth: oir do thighlajceadh na netheſe do Chjoſd o Athajr ſén, da gcomaojncohadh, & da gcomhpàrtughadh rinde, jondas go m'bjmjs uile ag tarraing as a lionmhureachtíon.

41. *Cuir agcéll a'níſe dhamh beagan ni'isſoillere na marſin?*

Do lionadh e les an Spjorad naomh, & tugadh dójna mormheallajbh ſajbhreas fojrfe a uile thioghlajceadhſon, da dtabhajrt, & da dtjoghlacadh dhujnn, aghon da gach aon ſo leth do re'r an mhjoſujr, js aithnidh do na'thair do theact rinde, & do bheth jomchubhaidh dhuinn, jondas go bſujlmid ag tarraing as an tſaibhreasſin (amhail as en tobar) gach uile mhaith Spioradalta ata againd.

42. *Creud an tarbtha ata a rioghacht do thabhairt chugaind?*

Ata, umaro, dés ar dtabhartha le dheaghmhaitheas do chum ſaorſe chonſiaſa do theacht adtír

go

go diadha naomhtha, & dés ar gcúmdaigh,& ar gcludaigh le ſhaibhreaſaibh Spioradaltaſon,ata cumhachta fos d'édeagh umaind neoch ſhoghnas, & is lór dúinn do bhreth buadha, & uachtaranachta ar gnathnaímhdibh ar n'anmand ar an bpeacadh ar an ſeoil ar Shatan,& ar an ſaoghal.

43. *Acht cia d'an dtarbhach a ſhagartacht.*

Cuige ſo, ar ſon gurab ar an gcorſa ata ſe ina aidne dhúinn neoch ata ag denamh ar ſiothchana,& ar rêtigh ris an athair: ina dhiaidh ſin gurab thrídſon ata entreas, & dul iſteah ſhoſcaoilte aaind goſoich an'athair, jondas go dtíſeam ſén ina ſhiadhnaiſe le dochus,& go bhſuraileam ſind fèn, & ar n'uile ní ina n'iodhairt air, & mar ſin ata ſe ag'ar ndénamh inar gcomhlucht parta,& inar gcompanacaibh ar aſhagartacht fen ar chor égin.

44. *Ata a phaithedoracht gan ragha?*

An tan tugadh do mhac Dé dréacht, & tioghlacadh abheth jna mhaighiſtir ar adhaojnibh fén, is é is crioch dó ſo eſean da ſhoillſeochadh le fior eolus a athair, da dteagaſg iſin ſhírinde, & da ndênamh jna ndeſcioblaibh teaghlaig Dé.

45. *Maſeadh tegid na huile dar labhrais go ſoich ſo go gcomchonghmand ainm Crioſd and fén natri hoificeadha tug an tathair da mhac „do chum go ndoirteand ſé ambhriodh, & a dtoradh ar a dhaoinibh fén?* Tegaid mar ſin.

DOMH. 7.

46. *Creud fa ngoireand tu do mhac Dé aonghen an mhêd gurab fíu, & gurab airidhe le Dia ſind vile ar an gairmſe maraón?*

Ni do thaobh naduíre atâ aghaind gurab cland do DHIA ſind, achd do thaobh macacht ochta, & graſ d'èn chuid, an mhed gurab fiú leſ ar mhbeth aige iſin áitſin, achd an tighearna joſa neoch do coimpreadh, & do gheneadh do ſhubſtaint an Athair, & ata d'en naduire ris an Ahtair, is rolaghamhail ghoirthear aon mhac Dè de, an mhed gurab e ina aonar ata mar ſin do thaobhnaduíre.

47. *Maſeadh ata tû ag tuigſe gurab leaſonan onoir airidhſe ata dſiachaibh aige amuigh do rer lagha na naduire: achd gurab and do chomaoinaigheas ſe rinde í: an mhéd gurab ſinde a bhoill?*

Ataim cheana: & is le fêchain an chomaoinghe ſin aderthar rioſan an'aít égin an phrimhghen ameſg morain bráthair.

48. *Ciondas thuigeas tû gurab é ar dtighearnaine é?*

Ar ſon amhail do hordhaigheadh ê le Athair d'ar mbethne ajge ſa impeirdhacht ſén, do chum go bhfritheileadh, & go bhfreaſtaileadh ſé rioghacht Dé ar Neamh, & ar talamh, & go mbjadh ſé jna cheánd na n'daoine gcredeamhnacha, & na n'Aingeal.

49. *Creud é ſeadh a'neith ata ag leanmhuin?*

Ata ſé foillſiughadh, & ag lergheadh an mhodha ar ar hongadh an mac le Athair, jondas go m'biadh ſe jna ſhlanaightheoir dhuinne umaro, ar gabhail dó ar bhfeolaidhne ujme, gur chriochnaighe ſe jnte na neche ſin uile do binfeadhma dar ſlanughadhne amhail ataid arna n'aithris and ſo.

50. *Creud*

50. *Creud is ſeadh dhuit les an dá ſhentenſaſa a choimpert on Spiorad Naomh, & a bhreth le Murie Oígh?*

Gur ſhoirmeadh é ambroind na hóige da ſubſtaintſe, do chum go mbíadh ſé ina ſhioi fíri Dhavidh, amhail do re raigheadh le Phaitheadorhacht na bphaitheadh, & gidheadh, gur hoibrigheadh ſin le neart, & le brídh jongántaigh ſhécrede an Spiorad Naomh, gan chomand, no chomhchaidreamh fir.

51. *Maſeadh ané gur bhinfeadhma é do chur ar bfeolaidhne vimé?*

Do bſeadh ar gach aon chor: oír do b'jomchubhaidh, & dó b'égin an eſumhla do rindeadh les an'duine an'aghaidh Dé, do ghlanadh, & do ſhiothchanachadh anadúir an'duine mharáon, & nj mó ar chor ele do fhédſadh ſé a bheth ina aidhne dhuinn: do dhenamh, & do chriochnughadh réte Dé, & daoine.

52. *Ader tu maſeadh gur b'égin Crioſt do bheth ina dhuine, do chum go gcoimlionadh ſe (mar udheadh inar bpearſainde uile chotcha ar ſlanaigene.*

Is amhlaidh ſin thuigim: oir is egin dhúinne gach en ní ata d'easbhaidh oraind inar bhfochair fen do ghabail anía ſacht uaidhſon a'ní nach budh fhedir a dhenam ar chor ele.

53. *Creud far chorichnaigheadh ſin les an Spiorad naomh, agas nach táoſca is le modh gna taidh geinalaig?*

Ar ſon go bfuil an ſíol daona uile thruaillighe do budh jomchubhaidh oibriughadh an Spiorad

No omh

Noomh do dul eatorra anghenemhain mhic Dé jondas nachſailedhchaighte éles an tſalcarſa ach gombhiadh gloine ro ſhoirſe aige.

54. *Masead atamaid ag foghlum as ſo gurab égin a'neoch ata ag naomhthadh d'haoine cle abheth fenſaor o n'uileſal, & gur b'égin dó ghloine (amhnil aderaind) toſaigh do bheth aige o bhroind amhathar do chum go m'biadh ſé uile naomhtha do Dhia gan abheth arna ſhalchadh le ſal arbioth an chinigh dhaonan?*

Is amlaidh ſin ſen thuigim. 8. DOMH.

55. *Creud fa lémeand tu thairis go lúath ó aimſir bhrethe Croíſt do chum abháis, agfágbhail eache tra a'uile bheathadh addhiaidh.*

Ar ſon nach ſuilid nethe ar bioth arna lamhughadh and ſo, ach nethe bheanas comhairidhe rer ſlaunghadne, jondas go gcomhchongmhand ſiad ar chor egin jonta ſen a ſhubſtainte.

56. *Creud nach abair tu gon timchiol d'en fhocal gur ég ſé, acht atatú acur les ſin maraon anma an ghuibhearnoir ſhar fnlaing ſé an pháis?*

Ata ſin ag fearadh, nj he amhajn do dhaingniughadh na heachtra, ach fos do chum go dtujgmis a bháſon do bheth abhfochair achele, & dhamnadh.

57. *Cuir ſios, & minigh ſo in is ſoillere ina mur ſin?*

Do ſuajr ſe bás dfulang. & do dhiol na péne do dlighead dhínne & ar an gcorſa dhar ſooradh uaithe, & ar mbeth dhúinne (amhail atamaid uile jnar bhpeacahaibh) ciontach, & ſooi bhreamhnas

amhnas Dé do chum go ndeacadh se jnar n'aitne do bail les é fen do thais-beanadh a bhfjadhnaíse breatheamhain Thalmaidhe, & adhamnadh le bheulson d'ar Mbethne fuascoojlte, & dar legean fa scaoil abhfjadnaishe nimchathrach bretheamhnais Dé.

58. *Acht do ardlabhair & tug Pilatus amhail cert a bheth nemhchiontach, & uime sin nir damhain sé e mar chiontach, & fear dheanta uilc?*

Is jntuicte an taon oile :oir is se adbhar as adtug an breatheamh fjadhnaise a nemhchiontaighe amach do chum gomadh lan follas nach do chionta mhituillteanaía fen, acht ar son ar lochtne do buaileadh e, & gidheadh do rer anosa ghnathaighe do dhamhnadh e isin am sin fen le ragha, & le sentens an bhretheamhain chedna do chum gomadh follus a dhul san mbhreatheamhnas, dobhamairne do thuilleadh, amhaill ar n'urra do chum go saoradh, & go dteas argadh se find on phecadh, & on mhallchadh.

59. *Maith adubhradh: oir damadh peacach é ni budh rádh dhiongmhalta e do diol pene, & peandaide peacaidh dhuine ele, gideadh do chum go rachadh a damnadhson dhuinne go fior fhuasgladh do b'égin a aireamh Ameasg locht a deanta uilc.*

Is am laidh sin thuigimle. 9. Domh.

60. *AN mhéd do chèsdadh é; an mó an spés, & an tabhacht, ata aige ina gomadh gné le bháis choitchiond do ghebhadh sé?*

Is mó choidhche: amhail ata Pól maraon ag tabhairt rabhaidh uaidhe, ag scriobhadh gur chrochadh

rochadh é agcrând; do chum ar gcurſaidhne do ghabhai ar ſén dar bhfuáſghladh uaidhe: oir do bhi an gné bháis úd arna damnadh le mallachadh.

61. *C'reud? ane nach gcuirthear a ſcandail ar mac Dé an tan aderear go roibhe ſé ſaoi mhallachadh; & fos abhfiadhnaiſe Dé?*

Ni cuirthear feaſt. Oir agabail an mhallaighe ſin ar ſén do chuir as, & do nemhſ-nigh ſé é, & nir ſcuir ſé iſin nam ſin fen da bheth beandaighe do chum go lan lionadh ſe ſinde le bheandaceadh ſén.

62. *Lean romhad?*

An mhèd gur dioghaltus an bás do cuireadh ar an duine ar ſcàth peacadh do ſ-huilaing, & do iomachair Mac Dé é, & le fulaing rug buaidh, & vachtarancht air, & do chum gomadh fearde do ſhoillſeochadh ſé go bfhuair ſé bás firindeach do bail les, & do chondcus dó a chur abfiort a modh coitcheand daoine ele.

63. *Achd ni faicfuithar tarbha arbioth do theacht c'ugaind Chrioſd do bhreth na buadhaſa, an med nach loigheide atamaid ag dul d'ég?*

Ni bfhuil ſin ag bacadh anadhbhair: oir ni ní ele an bás anois do na daojnibh credeamhnacha, acht dul tairis gus'an mbeathaidh is fearr.

64. *Ata ag leanmhain de ſo nach ionbhethe uaimhneach rean bhás ni is mó inar um eaglach é: achd gurab mhó is ion leanta dhuínd ar gceandfeadhna Crioſd le hindtind nemhvanshnaigh, neoch amhail nar chlaoidheadh, & nar milleadh*

trés

trés anmbás is amhlaidh sin mar an gcedna nach fuileongaidh sé sindé do chlaoi les?

Is amhlaidh sin sén is indeanta dhuín.

DOM. 10.

65. *ANí do cuircaidh les adtimchiol adul siós antsreand creud an seadh ata aige?*

Gur shuilaing sé ni he amhain an bás coitcheand deallughadh anamna ris angcorp, achd gur shulaing sé maraon crágh cumhgach, & doilgheas an bhais amhail ader *Peadar*: & les an shocalsa atam ag tuígse na gcumhgach vamhnach les gcumhgaigheadh, & comhchrepadh a anam.

66. *Indis damh adhbhar anechse, & an modh arar sulaing Crioscd an bás?*

Bhrigh, arna thaisbeanadh sén dhó abhfiadhnaise Chathrach bhreatheamhnaise Dé do dhénamh dioghluidheacht ar scáath peacach do bégin a choinsias do dhochrughadh les angcumgachsa amhail do bhiadh sé ar na thrégeand O DHIA, & ni is mo, amhail do bhiadh se abhserg ris is na cumhgachaibhse do bi se an tan do ardéigh se do chum Athar mo DHIA sein, mo DHIA sein creud sar thrégis mé.

67. *Ané go raibh an t'athair á bhserge ris?*

Ni raibhe choidhche ach do imir sé an ghairbhese jna aghaidh, & an aimhdeanas jondas go gcoimhlionta aní adubhradh roimhe le *Hesaias* gur buaileadh é le laimh Dé, ar son ar bpeacadhne, & gur loiteadh é ar son ar nsiondracais.

68. *Acht ar mbeith dhó jna dhia ciondas do fhédfadh sé abheth arna chriothnughadh, & arna garbhghlacadh le leibed sin déagla, amhail do bheradh Dia cul ris?*

Is mar so is jntuicte é gurab do rer adhaonachta rugadh do chum an'égentaise é, & jondas go n'deantaoi sin, do bhi adhiadhacht isin ám sin fein absolach, aghon, ni raibhe si ag nochtadh a chumhacht fein.

69. *Acht ciondas aris fhédas sin abheth, Crioſd neoch budh shlainte don domhain do bheth sa ndamnadhsa?*

Ni deachaidh sé amhlaidh shaoi, jondas go n'ansadh sé saoi: oir is amhlaidh sin do ghabhghlacadh é les na huamhnaibh sin adubhradh, jondas nar claoigheadh é leo: acht is mó ar mbeth dho a cruaidh charuidheacht, & a cruaidhghlec re neart ifreand, do chlaoi, do bhris, & do soledair é.

70. *Atamaid ag tionol as so an t'eadardhealughadh ata edir an phian chinsiasa do shuilaing Crioſd, & an phian le bpiantar na peaccaigh ar a bfuil lámh sheargach Dé ag jmirt dioghaltais: oir ani do bhi dhosan ré seal ata sé dóibhsan Suthain, & ani do bi dhosan ar scath bhear dha bhrathadh ata sé dhoibhsan jna chlaoidheamh marbhthach (amhail aderaind) jna chlaoidheamh do chiorrsaidh a gcroidheadh?*

Is amhlaidh sin a a: oir ar mbeth do Mhac Dé arna chimchiolachadh isna cumhgacaibhse oir, scuir sé do dhenamh dochais as athair, ach

peacaigh

peacaigh arna ndamnadh le cert bhreatheamhnas De, tuitsaidh aneamhdhochus, béc faid ina agaidh, & lingsaidh amach dho thabhairt scandaile thollais dó.

DOMHNACH. I-I.

71. *Nach sédmaid atarraing, & a fháisgadh as so créud an toradh atáid na daoine credeamhnacha dfhaguil do bhas Chriosd?*

Fedmaid cheana, & ar tús do chiamaid go demhin gurab jodhbairt é lerghlan sé ar bpeacaidh abfiadhnaise De. & marsin désferge Dé rind do rethughudh rug sind abfhobhair, & angrásа maille ris, ina dhiaidh so gur nighe afhuil (le glantar ar nanmanda) sind o nuile shalchar: fadhb eoidh gur cuireadh ar gcul cuimhne ar n'uile pheacadh, jondas nach dtigid feast abfiadhnaise Dé, & mar sin go raibhe an lamhscriobtha le roibhamar ceangailte arna chur as.

72. *Ané do thuilleadh nach dtabhair sé maóin do bhárr tarbha chugand?*

Do bher cheana. Oir le dheaghthioglacadhson (ma sind go demhin boillshrisi Chriost) ata ar sean duine, aghaon an peacadh agacheasadh, ata corpan pheacaidh aga chur aneamhsini, jondas nach bjaidh uachtaranacht ni ismó ag anmhianaibh na feola jondaind.

73. *Erig ar haghaidh isna helibs?*

Ata ag leanmhain gur érighsé sén an treas la o mharbhaibh do chum go nochsadh sé é sén do breth buadha ar an bpeacadh, & ar anmbas: oir le eserige do shluig siós an bhas do bhris

O chéle cuibhrighe annaigh, bhearsoira, & tug go nemhsní a uile chumacht.

74. *Ca méd toraidh ata ag teacht chugaind trés an esérigse?*

Atri: oir tritheſe ata firentacht arna chosnadh dhuínn ata si jna comharrdha, & ina geall dearbhtha arar neamhtbrnaillaidheacht, & atamaid anois fén arar nduſgadh ſuas le bridh a eſérgheſon go naoidheacht beathadh, do chum le teacht adtir go glan naomhtha go mbimiſumhal dathoil.

DOMH. 12.

75. *Leanhmaid na fuighil?*

Do chuaidh ſe ſuas ar neamh.

76. *Acht an amhail do chuaidh ſé ſuas arneamh, jondas nach bfhuil ſe ni is mó ar talamh?*

Is amhlaidh. Oir dés dó na n'uile do hearbadh ris, & do chureadh air O n'aithair, & ſos do bha infeadhma dar ſlánughadhne, do chriochnughadh, ni raibh ſedhm ar bioth bheth ar an talamhſa nj budh ſia.

77. *Creud an maith do ghébheam don dul ſuaſa?*

Do ghebham maith, & toradh dupalta: oir an méd gurab jnar lethne, & arar ſon do chuaidh Chrioſd iſdeach ar neamh, amail is arar ſcath tanaic ſe anuas ar talmhain, do rinde ſé éntreas fhoſgailte dhuínne maraon goſoich an'ait ſin, do chum go mbiadh an doras ſin anois foſaoilte dhuinne, neoc do bhi rhoimhe jata trid an bpeachadh arís ata ſé do lathair aga thaisbeanadh fén abſiadhnaiſe DE ar ar ſoindne ina theachtaire,

achtaire, ina aidne, & ina phatrun.

78. *Achd a'ndeachaidh Crioſd amhlaidh vaind agá bhréth fén ſuas ar neamh. joudas gur ſcuir ſé anois da bheth maille rind?*

Ni deachaidh choidhche, oir go contrartha do gheall ſé abheth fein maille rind go dereadh an tſáoghail.

79. *Achd an med go bſuil ſé ag aitreabh maille rind in a dtimchiol alátharrdacht corporridha is jontuiſte é?*

Ni headh: oir is ní ele labhairt adtimchiol an chuirprugadh ſuas ar neamh, & ris ar gabhadh ſuas ar neamh, & na gcumhachta ata arna geraobhſcaoileadh in gach vile áit.

80. *Creud an ſeadh n'abair tu a bheth jna ſhuidhehr des Dé athar?*

Is é ſeadh na bfocalſa an t'athair do thabhairt vachtaranacht nimhe, & talmhain dó, do chum go nguibhernoraigheadh ſé an'uile

81. *Achd creud ſhigneobhas duit an deſlamh, & créud an ſuidheſo?*

Is coſamhlach é arnabhreth, & arnaghabheil an'iaſacht O Phriondſadhaibh talmhaidhe, neoch danab gnáth na daoine da dtaobhand ſiad an'áit do ſhuidhiughadh ar an'deaſlaim.

82. *Maſeadh ni fhuil tu ag tuigſe nech ele, achta nech ader* Pol gur *hordaigheadh* CRIOSD *jna cheand na Heaglaiſe gur tógbhadh ſuas anairde é os ciond gach vile vachtaranachta, & Phriondſipaltachta, & go bfuair ſé ainm os ciond gachvile anmaṫ*

Is

Is amhlaidh ata, & ader tu.

DOMHNAC. 13.

83. *Luaiſeam thairis gus na neithibh ele?*

As ſin thiocfas do bhreth brethe ar bheodhiabh, ar mharbhaibh na focail da ſeadh, go dtiocfa ſé go follas dobharr nimhe do bhreth breatheamhnais ar an gcruinde, amhail do condarcus go follus é ag dull ſuas.

84. *An mhédh nach biáidh lá an bhreatheamhnais ré ndereadh an tſaoghail ciondas adertú go mbia cuid égin do na daoinibh béo ino ar marthain and ſin, ar bfaicſin go bfuil cumtha ordaighthe dona daoinibh én'uair dul d'ig?*

Ata Pól ag ſuaſgladh na ceiſtheſe an tan ader ſé an lion bheas béo, no ar marthain d'athnuadhughadh le luath chlaochlodh, do chum jar dula neamhbrídh, & as do chruaillaidheacht na feola, go gcuirfadh ſiad úmpa a'neamhthruaill aidheacht.

85. *Maſeadh ata tú ag tuigſe an chlaochloidhſe do bheth dhoibh a riocht, & ar ſon báis, an mhed go mbhiáidh ſé ina chur as, jno argcul na céd nadúire, & ina thoſach na naduire naoidhe ele?*

Is amhlaidh ſin chuigim.

16. *Abfuilied ar gcoinſiaſane a gabail comhfhurtacht no garrdighe as ſin eghon mhiaidh* CRIOSD *én vair jna bhretheamh an domhain?*

Ataid go demhin agabhail gairdighe ro oi irdherc gan choimeas: oir ata dherbhfios againd nach dtiocfa ſé, ach do chum ar ſlanaighne.

87 *Maſeadh*

87. *Maſeadh ni hion bhethe dhuinne naimhneach ar ciond an bhreatheamhnais, jondas go gcuireand ſé eagla oraind?*

ni hion bheith choidhche, an mheud nach ſeaſam, acht abfiadhnaiſi Cathrach bhreitheamhnais an bhreitheamh ſin, atana aidhne, & ina Phatrun duinn, & do ghabh chuige ſind ina ſhirinde, & ina anacul ſein.

DOMH. 14.

88. *Eagam anois go ſoich an treas cuid?*

Ata an chuid ſin adtimchiol an chredimh iſin Spiorad naomh.

89. *Agas creud ata ſí do thabhairt chugaind?*

Is ris ſo bhearas ſí, jondas go dtuigeam, & go mbiadh aſ hios againd, amhail do cheandaigh, do ſhaor, & do theaſairc DIA ſind trés an Mac, gurab amhlaidh ſin ata ſe agar ndénamh comhaibel comhchumhachdach, & atamaid do ghabhail an tſaortha, & an tſlanaigheſe trés an Spiorad.

90. *Ciondas?*

Amhail ata glanadh againd abfuil Chriofi: is amhlaidh ſin is égin trés an Spiorad naomh ar ghcoſnſiaſne do bheth ar na gcumailt lé, & abethſe ar na crathadh orra, jondas go nglantaoi jád.

91. *Ata vaidhe ſo, & duireasbhiudh air, miníghthe nj is ſoillere jna ſo?*

Tuigim gurab é Spiorad Dé, angcén aitreobhchas ſe jnar gcroidhne do ni & do bher oraind, jondas go mothuigheam bridh Chriord: oír is le ſoillſeochadh an Spiorad naomh, do nithear

nithear, jondas go gcomhthuigeam tioghlaice Chriosd is le bhrostughadh comhairle, & persuasion do nithear, jondas go nardshelaighthear jad inar gcroidhibh sadheoidh is esean amhain do bher dhoibh jonad jondaaind, ata agar n'athbhreth, & do ní gurab creatúre nuaidhe sind: vime sin na huile shurailtear tairgthear, & do bhearthar dhuínn agcriosd, is le neart an Spiorad naomh ghabhmaid iad.

DOMHNAC. .15.

92. *Cluaiseam romhaind?*

Ata an ceathrugh cuid ag leanmhuin ina n'admhamaid go gcredmid én eaglais naomhtha do bheth and.

93. *Cr'eud is aiglais and?*

Corp agas comand na ndaoine credeamhnacha, neoch do roimhórdeigh Dia gus anmbeathaidh shuthain.

94. *Ané go bfuil an ceandsa égeantach re credeamhajn maraon.*

Ata cheana muna báil lind bás chriosd do dhenamh diomhaoin, & gan spes do bheth do gach sí do labhradh go ntrasta; oir is é so bridh na n'uile go bfuil eaglais and.

95. *Maseadh ata tù tuigse gur lamhaigheadh cheana ughdair, no adbair an tslánaighe, & gur nochtadh afhuudament ar mbhetduit a cur sios gur le toilteanas, & le haidhneas: Criosd do ghabhadh sind a'ngrás le Déa, & gurab le bridh an Spiorad Naomh dhaingnithear an grásasa jondaind: actanois go bfuil an'uile bhriodh so ar*

na bfoſgladh, do chum gomadh dembnighthe da riribh do bhiadh an creidimh ar na fhoillſeochadh?

Atam, & is amhlaidh ſin ata an tadhbhar.

96. *Achd, creud an ſeadh le naimnhaighe-and tu an eaglais do bheth naomhtha?*

An med, umaro, do thogh DIA atá ſé aga bfhirèuughadh, & aga nathchuma, no aga nath fhoirmeadh anaomhdhacht, & anemhchiontaighe beathadh, jondas go ndealraigheadh aghlóir fén jonta; & is é ſo aní is ail le Pól ag tabhairt raibhthe vaidhe, gur naomh CRIOSD a-n'eaglais do cheanaigh, & do theaſraic ſe, do chum go mbhiadh ſí glóireamhail, & glan ó gach vile ſhalchar.

97. *Creud is ſeadh dopithet no dfocal na heaglaiſe Catholica no coitchiond?*

Teagaiſgthear ſind les ſin, amail ata én cheand no n'uile chredeamhnacha and, gurab amhlaidh ſin is égin do n'uile comhfhas anen chorp, do chum go mbiadh én Eaglais tríd an gcruinde vile, ar na craobhſcaoileadh gan mbharr.

98. *Achd, creud an tabhacht ata and ſúd do cuireadh les go haithghearr adtimchiol comaoinighe na naomh?*

Is vime do cuireadh ſo ſiós d'ſoill ſiughadh ní is ſoillere na haonachta, & an comaoinighe ata edir ballaibh na Heáglaiſe: cuirthear agcéill maraon gach tioghlacadh da dtug DIA da Eaglais, go mbeanadh ſiád re maith choitchind na n'uile, an mbéd go bfuil vile ata comaoineachadh comaontadhach comghealach.

DOMHNAC. 16.

99. *A Chd an bfhuil a naomhtachtaſa ata tu do thabhairt do Neaglais anois forſe?*

Ni ſhuil fos umaro, an gcéin bhias í a cathughadh is in domhanſa: oír ata ſí do ghnáth anmhfhand vireasbhuidh, & ni glantar vile í feaſt ó ſhuighlibh lochta, jno go raibhe ſí ag lan leanmhuin re ceand CRIOST, ó naomhthair í.

100. *Ané fós nach bfhédir an'eaglaiſe d'aithne ar chor ele acht anvair credthear í le dochus?*

Ata Eaglais DE faicſeanach and go demhin, neoch do chuir ſé fein ſiós dúinn le dearbh chomhairdhaibh, & le notaibh, acht is ar comhthionol na ndaoine gcredeamhnacha tictheár and ſo go hairidhe, neoch do thogh ſé le chomhairle dhiamhair ſén do chum ſlanaighe, & ni ſhaſthear an Eaglaiſe do ghnáth le ſúilibh, & ni mó aithneochar le comhairdhaibh í.

101. *Creud leanas jna dhiáidh ſo?*

Credim maitheamhnas na bpeacadh.

102. *Creud an ſeadh ata dhuit abfhocal an mhaitheamhnais?*

Go bfuil DIA da ſhaor mhaitheamhnas ſein ag luidheachtughadh, & ag maitheamh abpeacadh dona daoinibh credeamnacha, ſuil goirthar ambreatheamhnas jád, no ſuile bhearthar, & ghabhthar dioghaltas dhibh.

103. *Ata ag leanmhuin dhe ſo, nach ler ndioghluidheact ſén atamaid agtuilleadh maitheamhnais na bpeacadh, atamaid dfaghail on tighearna?*

Ata

Ata go firindeach: oír is é CRIOSD ina aonar (ag joc an dioghaltais) do rinde dioluidheacht: an mhéd bheanas rinde, ni fuil coimhleasughadharh biorh againd do bhermais do Dhía, achd is dá fhior Phailteas fein atamaid ag taghail an tioghlacaidh ſhaoirſe.

104. *Creud fa bfaoigheand tu maitheamhnas na bpeacadh ris aneaglais?*

Ar ſon nach fajgheand dujne ar bioth é muna raibhe ſé ar tús ar na chomhaonughadh; aghon arna cómhthilughadh, & arna comhſhnaidhmeadh ré Phobal Dé, & muna coímedaidh ſé anaonachtſa go marthanach go dereadh abheathadh re corp Chrioſd, & ar an modh ſin ſé dfoillſiughadh abheth fén jna bhall fírindeach do n'eaglais.

105. *Ata tu ag ſuidhinghadh ar angcorſa nach fhuil ach damnadh ſuthain, & ſcrios leth amuigh do neaglais?*

Ata [illegible]oidhche: oír ge bé ar bioth jad do dea[illegible]lughadh ré corp Chrioſd, & ata ngearradh as an aonachtſa le faobh chredeam, ata gach vile dhochas ſlanaigh arnagearradh uathadh an gcion anas ſiad jnalethed ſin do dheallughadh.

DOMHNAC. 17.

106. *Ithris abhfuil d'fuigheall?*

A Credim eſérghe na feola, & an bheatha ſhuthain.

107. *Creud an tadhbhear as a gcuirthear an ceandſa an admhail an credimh?*

Ioudas, go dtabharthaoi rabhadh dhuinn na-

çh ſſin talmhainſe ata ar naoibhneas, & ar nardſhonas neach is dupalta toradh, & tarbha athios: ar tús ata maid ar ar dteagaſg as ſin gurab amhail deoradha iſin atreobhtha dhúnn an domhanſa, jondas gombimis do ghnath ag ſmuaineadh adtjomchiol jmjrge, & gan ſinde do legean dar gcroidhibh ambeth ar na n'imſhilleadh le himneadhaibh talmhaidhe: jna dhiaidh ſo ge bé ar bioth cor ar a bfuilan'ainmhſhios dúinn fós, & abfolach ar ſúilibh toradh an ghráſa do chomhthoirbheradh dhuínn agcrioſd, gan ſin ar anadhbhar ſin do cháll ar meſnighe, ach ſind dſhuilang go foighidneach go ſoich lá an fhoillſighe.

108. *Achd Ciabhus ordughadh de n'eſerghe ſe?*

An lion do bhadar marbh roimhe ſin aithghébhaid arís a gcuirp fein: aghon, na cuirp chéna do imechradar, achd ar mbeth dhoibh qualiteadh no cájleadh nuaidhe aca: aghon, gan a mbeth ni ſia faoi bhás no thruailaidheacht, acht an lion bhias béo and ſin tóigheobhaidh Dia anairde jád go miorbhuileach le luath chlaochlodh.

109. *Achd ambí ſi coitchiond dona daoimbh diadha, & dona daoinibh aingidhe maraon?*

Ata an én eſerghe vile aca, acht biaidh aſtaid, no agcor contrairdha; oír aithéreochaidh ele dibh go ſlánughadh, & ſonas, an ele go bás, & truaidhe imalaighe.

110. *Creud maſeadh ſa gcomhluaidhthear and ſo an bheatha ſhuthain de'nchuid, & gan iomrádh ar ifreand?*

Ar ſon uach faghar ní ar bioth and ſo, ach

ní

ní bheanas ré comhfhurtacht na nanaomand Diadha: ar an adhbhar ſin aithriſtear, amhain i a tioghlaicſte, & na tuillidh do roimhullmhaigh Día da ſheruontaibh fén: & ar ſin nj cuirthear les an crandchar, & an míamhantar, ata ag fetheamh ar na daoinibh aingidhe, neoch is aithnidh dúinn a mbeth amuigh ina nallmharachaibh O ríoghacht Dé.

DOMH. 18.

111. *O Thuigmid an fundament ar an dleaghar an credeamh do ſhuidiughadh, is ullamh, & is uraſa definition an chredimh fhírindigh do tharraing as ſin?*

Is amhlaidh ſin ata: & is amhlaidh is ceadaigheach adehfiniughadh, joudas go nabram gurab fios, & eohlus dérbhtha daingean deagh thoile aithreamhla Dé oraind é: amhail fiadhnaiſeas é trés an Soiſgel abheth fén ino athair, & jna ſhlanaightheoir dhuinn tré deaghthuilltea-nas CHRIOSD.

112. *In vainn fén do choimpir, & do gen ſind an credeambſa, no o Día atamaid da fhaghail?*

Ata an ſcriorhtur ag teagaſg gurab tioghlacadh oirrdherc Dé é, & ata experiens, no fiondachtain fén agdearbhadh anech ſin.

113. *Creud an experiens ader tú riom?*

Ar ſon, umaro, gurab aimghére ar naigneadh jno dho fhédadh ſé gliocas ſpiortalta Dé do ghabhail, & tuigſe, neoc fhoillſighthar dhuinn tré chredeamh: & gurab vllmha thende ar groidheadha go neamh dhó chus jno go hand

do

dóchus do dheánamh jondaind fen, & agcreatuirebh ele go haimideach, ino do ghabhail fhoſa da ndheóin an Dia, achd is é an Spiorad naomh le ſhoillſeochadh fein ata ag'ar ndénamh aibél do thuigſe na netheadh, do rachadh ar modh ele go ſhada tar no ôsciond ar dtuigſe. & iſé ata ag'ar bfhoirmthadh, & ag'ar gcoimhdhénamh go dearbh dhochus daingean ag ſélughadh gealta an tſlanaighe jnar gcroidhibh.

114. *Creud do mhaith ergheas duinn as an gcredeamhſa ar mhreth dhuinn in vair air?*

Ata ſé ag'ar bfeírenughadh abfiadhnaiſe Dé, & ata ſé ag'ar ndeanamh jnar noighreadhaibh ar an mbeadhaidh ſhuthain les an bfhírenughadhſa.

115. *Creud ané nach firenaighthar daoine le téacht adtir go diadha naomhtha nembchiontach an tan do ni'd ſtuidér, & dicheal ina ndearbhadh fén do Día?*

Da bfaghthaoi a chomfhoirfe do neoch ar bioth do fhédſuighe abhreathnughadh a bheth ina fhírénach go tuilteanach, acht ar bfhaicſin go bfhuilmid inar bpeacachaibh ciontach ar a lán do modhaibh abfiadhnaiſe Dé, is jniarrtha dhuinn diongmhaltacht do thaobh ele do fhédfadh ar ſiothchanchadh rioſan.

DOMH. 19.

116. *Achd ané go bfuilid vile oibrighe dhaoine comhſhalach, & ni is mó gan mhaoin do ſhuím no do luach, jondas nachfedaid grás no fobhar do thuilleadh: abſiadhnaiſe Dé?*

Ataid, & ar tús gach vile obair ſhuidheas vaind,

ind, jondas go nabarthaoi ar ngniomhne ris go hairidhe, ni tualaingid maoin, achd neamhthaitneamh le DIA, & ambeth arna dtelgeaṅ vaidhe tar a'nais.

117. *Ader tu maſeadh res anám an aithbherthear, & an aithſhoirmthear ſind le Spiorad Dé, nach dtualaingeam maoin, acht peacnghadh amail nach diubhair an droch craobh, aobd droch mheas, & toradh vaithe?*

Is amhlaidh ſin ata ar gach aon chor: oir da bhréaghacht brat ar bioth, & ſcáile da mbía aca a ſúilibh daoine, gidheadh ataid olc an gcén bhuſolc an croidhe ar a bſuil DIA os an'vile ag amharc.

118 *Ata tu ag tionol as ſo nach bfhédmid dul ré ndia le tuilteanas no a dheaghmhaitheas do ghreandnghadh: ach gurab mhó gach ni da n'aidherbheam, & gabhmaid do laimh, nach deandaois maóin acht afheargſon dfadodh, & do las adh nj is mo, & ni is mó jnar n'aghaidh?*

Is mar ſin thuigim ar an adhbhar ſin da ſhaor throcaire ſén gan fhechain inar noibrighibhne ata ſe ag'ar ngabhail, & ag'ar ngrádhughadh agchrioſt agabhail a ſiréntachtaſon do bheth inar bſhiréntachtne, amhail do budh lind ſén í, gan ar bpeacaidh dagra oraind no do chomhaireamh dhuinn.

119. *Ciondas maſeadh ader tú ar bſhirénughadh le credeamh?*

Aderim ſin ata, an tan do ghebham gea ltha an thoſgél le dóchus daingean an chroidhe anmaid

ar

ar chor égin ag breth ar an bſ hiréntachtſa aderim.

120. *Is é ſo maſeadh is ail leat. amhail tuirgthear, & furailtear an ſhiréntachtſa O Dhia trés an Soiſgel gurab amhlaidh ſin is jnghabhtha dhuínne í?*

Is amhlaidh ſin fein do b'ail liom.

DOMHNACH. 20.

121. *ACht ó nám jnar ghabh Día ſind go grádhach, ané nac toileamhail les, & nach é beatha na noibrigheadh do niam aige, ar mbeth don Spiorad Naomh aga ndirgheadh?*

Is toileamhail les jád, & tigid ris an mhéd gurab diongmhalta les an gabhail chuige go láor, & nj le tuillteanus an diongmhaltachta fén.

122. *Acht an'uair tigid amach on Spiorad naomh, ané nach féddaid fobhar do thuilleadh?*

Ge tigdis amach uaidhe, gjdheadh ata mêd egin do ſhalchar ó anmhfainde na féola arna mheaſgadh jonta le ſalchar, & le dtrnaillthear jád.

123. *Cia vaidhe, & ciondas do ujthear, iondas go dtaitnaid le Día, & gurab é ambeatha aige?*

Is é an credeamh amhain, a'neoc ſhédas fobhar do choſnamh dhoibh, an tan leagas ſind ar gcudtrom ar an dóchaſa, nach dtigdis go cúntus an'ardlagha; an mhéd nach randſaigheadh Día jád do rér tinde, & cruas a rjaghla: acht ar bhſholach alochta. dó, & ar gtomhjothlacadh a ſhalchair le gloine Chriosd go mbédis aige ſin aitſin, & go meaſand ſé jád, amail do bhédis forrſe, ceart go huilidhe.

124 *Acht*

124 *Acht adtionoileam dhe ſin Crioſdaidhe d'fírenachadh le hoibrighibh dés a bheth ar na ghairm ó Dhia, jnofhaghail le tuillteanas a oibrighthe, jondas gomadh jonmhuin le Día ê, neoch is é a aojmhaineas, an bheatha ſhuthain dúinn?*

Ni tionoileam choidhche: ach gomadh mó choindeobham againd a'ní ata ſcriobhtha; nach bhfédfuighe duine truaillidhe dhfírénachadh abhfiadhnaiſe Dé: vime ſin is jonghérghuidhe dhvínn gan é do dhul ambreatheamhnas maille rinn.

125. *Gidheadh ni brcathnocham ar aſhon ſin oibrighthe maithe na ndaoine gcredeamhnacha do bheth neamhtharbhach?*

Ni breathnocham cheana: oír ni diomhaoíneach ata DIA a gealleadh tuillmhidh, & tuarasdail doibh iſin mbeathaidhſe, & iſin mbeathaidh ata ag teacht, gidheadh is ó ſhaór ghrádh DE (amhail as tobar) ata an tuaraſtalſa ag brúchtadh, & ag ſileadh an méd; umro; go bfuil ſe ar tús ag'ar ngabhail jnar gcloind dó fên: ina dhiadh ſo ar gcomhiodhlacadh, & ar gcur cuimhne ar lochtne ar gcúl, ata ſe ag leanmhuin, & agrádhughadh na n'oibrightheadh tig vainde le ſobhar.

126. *Acht ané go bhfédír an fhírénţachtſa, amhail dó ſcaradh ré deaghoibrighibh, jondas go mbíadh ſiſe ag neoch bheas jna bfheignaiſan?*

Ni fhéd ſo a bheth: oír an vair do ghébham CRIOSD maille re credeamh, amhail thairgheas, & fhuraileas ſe é fén duínn ata ſe do ghéalladh duínn ni he amhain ſaórtha, & ſúaſglaidh on bhás, & ar ſiothchanachadh re Día,

acht maille ris ſin grás agas neart an Spiorad naomh le ndiongantar ar n'aithbhíreth go naoidheacht beathadh: is égin na netheſe do chur abhfochair achéle muna b'ail lind CRIOSD do tharraing O chéle.

127. *Leanaidh Dhe ſin gurab é an credeamh an fhreámh, & an bun as adtigid, & abhfáſaid an'uile dheagh'oibrigthe, ata an oireadſa maſcadh vaidc, & do bfada les ar ngairm tar ar n'ais O Sluiderſon?*

Is amhlaidh ſin ata ar gach én chor, & js ar ſin ata vile theagaſg an tſoiſgel arna comhchongmhail iſin da chuidle, aghon, agcredimh, & á.'aithridhe. DOMHNAC. 21.

128. *Cead í an aithridhe?*

Michédſaidh, & neamhthoil, & ſuath peacaidh. agas gáol jondracais ag teacht O eagla Dé neoch threoraigheas leo go ſoich ar n'á.cheodh féo, & marbhadh ar bhféola iondas go dtoirbheram ſind fén dar riaghladh le Spiorad Dé, & go gchomhullmhaigheam vile ghniomhartdha ar mbeathadh go humhlacht athoiléſon.

129. *Ach do b'e ſo an dara cuid do bi is in randadoracht do chuireamar ſios ar tús an tan do bhadhais ag nochtadh modha onoraigh Dé go hiomchubhaidh?*

Is fior gurabé, & do chuireadh les maraon gurab é ſo an riaghail ſhírindeach laghamail d'adhradh Dé, ſind do ſhreagra, & d'umhlughadh da thoil.

130 *Ciondas*

130. *Ciondas ſin?*

Ar ſon gurab é ſo ſadheoidh an t'adhradh thaiteonas, & tig ris, ni he antí do chithear dhvinue do chomhchuma, acht antí do chuir ſé romhaind, & do roimhſcriobh ſé le deaghthoil diúnn.

ADTIMCHIOL AN LAGHA.

131. *Acht creud an riaghail do theacht adtir, & do chaitheamh na beathadh tug ſé dhuinn?*

Alagh fén.

132. *Creud ata ſé do chomhchongmhail?*

Ata ſé a coimhſheaſamh andá chuid: aga bfuil ag an céd chujd ceathre aitheanta, & ag andara cuid a ſé, jondas go bfuil an lagh ag ſcaſamh ar gach én chor an'dech n'aitheantaibh.

133. *Cia is ughdar don rondadoracht ſa?*

Dja fén neoch do thoirbhir ſcriobhtha é an'da thabhail do Mhaoiſe, & do fiadhnaiſigh go menic abhéth arna thabhairt go dech bhfoclaibh.

134. *Creud argument na céd thaibhle?*

Ata ſi ag labhairt adtimchiol dlighidh na ſérbhiſe diadha do Dhia.

135. *Agas an dara?*

Ciondas is jndéanta, & is jnbheanta dhúinn ſe ndaoinibh, & creud dhligheas ſind doibh.

DOMHNAC 22.

136. *Aithris an céd aithne no an cédcheand don lagh?*

EIST a'Iſrael, jsmeie jehouah do dhiadhſa, neoch do threoraigh amach thuſa atalamh na heghiphte, ateaghas na ſerbhontadh: Na biodh aon dona déibh ele agad um ſhiadhnaiſeſe.

137. *Anois cuir ſíos ſeadh na bhfocal?*

Ar tús ata ſé agnathughadh mhec ſamhla tiondſcanta égin gus an lagh go lér: óir an tan ainmeochas ſé é fén jna Iehouah; ata ſe agabhail córa, & ughdarais chuige fén do chur aíthne amach: jna dhiaidh ſin do choſnamh fobhair dá lagh fén jnar bhfochairne ata ſé acur les gurab é fén ar ndíane: oír is ojread js ſiu na focailſe, & go ngoireand ſé ar ſlanaighthoirne dhe fén, & os airidhe les ſind ar an deaghthioghlacadhſa js cneaſda dhúinne fa gcuairt ſind fén do thabairt jnar bpobal umhal freagarach dhóſan.

138. *Acht anj ata arna cur les go prap jna dhiaidh ſo adtimchiol ſaortha, & briſte cuinge na daoirſe Egyphtigh do bhi arna briſeadh, nach ris an bpobal Iſraelta, & go demhin rieſan amhain bheanas é go hairidhe?*

Admhuim gúrabeadh; an méd bheanas ris an gcorp; acht ata gné cle ſhaortha and, neoch fhearus argach aon duine go coimhchert: oir do ſhaor, & do theaſairc ſe ſind ó dhaoirſe Spioradalta peacaidh, & ó fhoirégin, & fhoirneart an diabhaill.

139 *Creud*

139. *Creud far chuimhnigh ſé a'ni ſin an tan do bail les a luadh adtoſach a lagha?*

Do chum go dtugadh ſé comhrabhadh dhuínn go mbimis ciontach a neamhbuidhchus ro adhbhal; muna toirbheram ſind ſein go ler do chum a umhiaſon.

140. *Acht creud jarris ſé iſin chéd cheandſa?*

Iarradh ſé ſind do thabhairt a onora ſein dó, jna aonar go daingean, & gan ſind do thabhairt párta ar bioth di do thaob ele.

141. *Cia a onoir aíridheſon bhus neamhcheadaigheach do thabhairt do thaobh ele?*

Adghradh no feacadh do dhénamh ris ar ndóchus do chur, & do chomhſhuidhjughadh ánd; eſean d'eadarghuidhe:gach vile ní fadheoidh jomchubhaidh re mhorghalachtſon do thabairt dó.

142. *Creud far cnireadh an bheagchuidſe les vmfhiadhnaiſheſe?*

Ar ſon nach fhuil ní ar bioth comhfholaigheach, jondas go bfhed ſé abheth a'n'ainmhnós dó, & gurab é ſein fear feaſa, & bretheamh aſmvaineadh folaigheach; ata ſé acur agcell go bſuil ſé ag jarraidh ni he amhain onora na hadmhala amuigh, acht maille ris ſin fiór dhiadhacht an chroidhe.

DOMH. 23.

143. *Rgéam thairis gus an dara céand?*

Na déna grafaint dhuit, jno jomhaigh na netheadh, ata fuas ar neamh, no adtalmhain ſhiós, no n'uiſgeadhaibh faoi thalmhain na haghair dhoibh, & na géll doibh.

144 *Ara*

144. *Anè go bfuil ſé a cronughadh go huilidhe gan iomhaigheadh ar bioth do phaiteadh no do ghearradh?*

Ni fhuil, acht ata ſé a cronughadh dhá neth and ſo amhain, aghon, gan ſind do dhénamh feacaidh ríu.

145. *Creud as nách ceadaigheach Día donochtadh le ſioghair fhaicſeanaigh?*

Ar ſon nach fhuil maon do choſmhaileas edjr an tí is Spiorad ſhuthain neamhchongmhalaigh, & an fhioghair is truaillighe marbh.

146. *Maſeadh ata tú ag breathnughádh go bfuil an égcoir aga dhenamh ar amhorghalachtſon, an tan do bhearar aidherbe ar a thaisbenaidh ar an gcorſa?*

Is amhlaidh ſin atam ag bhreathnughadh?

147. *Creud an ghné feaçaidh no agartha ata and ſo ar na damnadh?*

An tan jompoidheam ſind fein do dhénamh urnaidhe re deilbh no re hiomaigh & thelgeam ſind fein ſiós ſna ſiaghnaiſe, no do bhéram onor di le lubadh na nglún no le comardhaibh eile, amhail do thaiſbeanadh Día é fein dúinn leoſan.

148. *Maſeadh ni he gach aon ghné phaiteoracht no gearrtóiracht ar biodh is jontuiſte do bheth arna damnadh les na foclaibhſe go huilidhe, acht atamaid arar gcronughadh amhain jomhaigheadh do dhénamh gus an gcrieſe, jondas go niarram no go nonoraigheam Día jonta no (a'ní is jonand go) ngelleam doibh an'onoir Dé no gomíchleachtam jad ar chor ar bioth go ſuperſtitian*

on no go hiotholacht.

Is fior ſin.

149. *Anois creud an chrioch gus an legfeam an ceandſa?*

Amhail do chuir ſe agcéll iſin cheand os ciond gurab é fein an t'aon neoch; da madh égin gélladh & aghradh is amhlaidh ſin anois ata ſé ag nochtadh cia an fhoirm dhíreach aghartha do chum go mberadh ſé ſinde ó gach vile ſhuperſtition no laobhehredeamh, & ó gach vile mhacnaſmeanman, no briongloidibh lochtaigh féolamhlá ele.

DOMH. 24.

150. *ERgeam romaind?*

Ata ſe acur bagair les: oir is mefe IEHOVA do Dhíaſa ata laidir edmhar is mé ata acontughadh aingidheachta na n'aithreach ar an gcloind go ſoich an treas, & an ceathrughadh na hoghaibh, & na hiaroghaibh don mhuintear aga bfuil imſuath.

151. *Creud as an bfhuil ſé ag luadh a Spionadh fein?*

Ata ſé a comharrughadh les ſin go bhfuil ní is lór do chumhachtaibh aige do ſheaſamh a ghloire fein.

152. *Creud ata ſe do chomharrughadh le fhocal an' éda?*

Ata nach fédand ſé fear comhchothruim no comhchomaind d'fhulang do bheth aige: oír amhail do thioghlaic ſé é fein dúinn da mhaithcas neamhchriochnaighthe is amhlaidh ſin is ail

le

les gurab les fein ſinde go huilidhe, & js é ſo gloine, & geanmnaidhacht ar n'anmand; a mbeth glan coiſreaca dhoſan, & ag leanmhuin ris, amhail aderear arís aſalchadh le hadhaltras, an tan tegdis ar ſeachran uaidhe, & do bhêrdis cúl ris go hiodholacht diabhlaigh.

153. *Cia an ſeadh le ndubhradh ſo a bheth ag dioghailt ajngidheachta na naithreach ar ag gcloind?*

Do chur barr eagla jondaind, ata ſé ag bagar go ngébhand, & go ndênand ſé dioghaltus (ni he amhain) arna daoinibh fein do ní an lócht, acht maille ris ſin go mbed aſliocht mallaighe maraon.

154. *Acht an dtig ſogo haontadhach ré cert Dé dioghaltus do dhénamh ar duine arbiodh ar ſcáth lochta dhuine ele.*

Da ſmuainmis creud é ſtaid, & cor an cinigh dhaona; biaidh an cheſt fuaſcailte: oír atamaid vile do rér naduíre fa mhallachadh, & ni fhuil againd cuís do chur ghearain ar Día, an tan fhágbhus ſé ſínd iſin crandcharſa: acht anois amhail ata ſé ag nochtadh aghradha arna daoinibh díadha, ag beandachadh aſleachta: js amhlaidh ſin ata ſé ag imirt dioghaltais arna daoinibh aingidhe ag díthughadh a gcloinde ſan mbheandachadhſa.

155. *Lean romhad?*

Do chum go dtairnge ſé ſind le mhaitheas gradhach chuige fein ata ſé agealladh go rgnathaidheand ſé trocaire gus an mhíle genealach ar

an

an'vile aga bf huil aghradh; agas ata a coimhed a aitheantadh.

156. *An bhfuil ſé ag tuigſe go mbiaidh nemhcbiontaighe dhuine dhiadha jna ſhlánughadh da uile ſhliocht gidh aingidhe iad?*

Ni bfuil choidhche, acht ar an gcorſa: go ndoirteand ſé amhaitheas ſein go ſoich ſin arna daoinib díadha, jondas go dtabhair ſé é fein lan do mhaitheas da ſliocht maraon ar a ſcáthſon; nj he amhain acur a necheadh ar an'aghaidh, & ar bpiſeach an mhéd bheanas riſan mbeathaidhſe do lathair, ach maille ris ſin ag uaomhadh an'anmand, jondas gurab ſhèdir an'áireamh jna thréd fein.

157. *Acht ni fhaicthear ſo do bheth do ghnáth?*

Admhuim: oír ata ſé a corgmhail anechſe ſaor aige fein, aghon go bfhéd ſé é fein do thaisbeanadh go trocaireach an vair is ail les, do chloind na daoine aingidhe, is amhlaidh ſin nir cheanhgail ſé aghrás comhór le cloind na ndaoine ndíadha, jondas, nach bhſédadh ſé an lion dibh is ail les do thelgean vaidhe do rér amhian, & álgais fein, gidheadh ata ſé aga themperadh, & aga ſhuidhiughadh ſo ar mhódh, jondas gurab fhollus gan an gealladh do bheth meallta no brégach.

158. *Creud fa bhfuil ſe and ſo ag airmiughadh na gcéd ngenealach, & gan é a ndamnaidh na péne ag jomradh, acht irí, no ceathair d'enchuid?*

Dha chur agcéll gurob mo ata ſé fein teand vliamh go daonacht, & go ſémhuidheacht, jno go gairbhe, & go cruas, amhail ata ſé ag ragha; abheth fein ſochoireach ro vraſa do thabhairt-mhaitheamhnais vaidhe, ach leſg ro mhaill do chum ſerge.

DOMH. 25.

159. *Tegeann anois gus an treas aithne?*

Na tabhair ainm IEHOVAH do Dhía go diomhaoineach.

160. *Creud is ſeadh dona foclaibhſe?*

Ata ſe a cronughadh ſind do mhichleachtadh anma DE ni he amhain le hethach, ach fós le lughadh gan ſheghm.

161. *Maſeadh an bhfuil gnáthughadh ar bíoth laghamhail ad tabhairt anma Dé mar mhionda.*

Ata cheana: an tan do thearar é a hadhbhar cneaſda, aghon, do dhaingniughadh, & do ſheaſamh na firrinde: ina dhiaidh ſo an tan bhías an tſuímſe ag an ghnomhughadh; jondas gurab cneaſda miond do thahhairt do chum ghradha, & tſiothchana jáſachtaighe coinghiollaighe do chumhdach a meaſg daoine.

162. *Ané nach faide téd ſi jno do bhacadh mhiond le bproſánar, & le ſalchar ainm Dé, no le loigheadaighthear a onoir?*

Ar gcur én ghné lughaidh ſiós, ata ſé ag tabhairt rabhaidh generalta dhuinn, gan ainm DE dothabhairt feaſta go follus lind, ach le heagla, & le humhla, & gus an gcríchſin, jondas gonadh ler go glóireamhail é: oír an mhéd go bhfuil

bhfuil ainmſon naomhtha dlighear dhínne a bheth arar bhfaicil ar gach éu mhodh ſuil dhearnam tarcaiſne air, no ſuil do bhéram adhbhar tarcaiſne do dhaoinibh ele.

163. *Ciondas do nithear ſo?*

Maſe nach ſmuaineam, & nach laibheoram jna thimchiol fein, na adtimchiol a oibrigheadh ar mhodh ele, ach do chum aghlóireſon.

164. *Creud leanas*

Bagar, le n'abair ſé nach biáidh an tí ghnáthuigheas a ainm go diomhaoin nemhchiontach.

165. *An mhéd go bhfuil ſé ag labhairt a n'áit ele go ndenadh ſé dioghaltus ar lucht briſte a lagha, creud chondajmhthear do bharr and ſo?*

Do b'ail les achur agcéll, les ſin méd ſpeſe ghloire anma fein, do chum go madh curamaidhe bheam jna thimchiol an tan do chithfeam dioghaltas do bheth uſiamh da mbriſeadh aoneoch í. DOMH. 26.

166. *Eagam gus an ceathrughadh aithne?*

Cuimhnigh lá na Sabboite, jondas go naomhtha tú é: oibrigh re ſé laithibh, & dén hujle ſhaothar, acht is ſe an ſeachtmhadh lá Sabboite Iehouah do Dhía, na dénſe ſaothar ar bith and, na dénadh do mhac, no hinghin, no hóglaoch, no do bhanóglach, no hainmhidhe, no an coigcrioch bheas don taobh iſtoigh dod ghetaibh: oír re ſé laithibh do rinde Iehovah fein, heamh, & talamh, an muir, & an'uile ata jantà, acht iſin tſheachtmhadh láſin do ghabh

lé fos ar sin do bheandaigh Iehouah lá na Sabboite, & do naomh sé é.

167. *An bhfuil sé ag jarraidh oibrinughadh re sé laithibh, jondas gongabhmjs tamh an seachtmhadh la?*

Ni bhfuil go huiiidhe, acht ag légean shé lajtheadh d'oibrighibh dhaoine, ata lé ag breth an tseachtmhadh lá asda do bheth ordaighthe do chum támha

168 *An bhfuil sé ag toirmeasg gach en tshaothar dhuinne.*

Ata ag an aithnese seadh áiridhe ar leth an mhéd gurab cuid dona sean ceremoneadhaibh coimhéd an támha no an thosa; ar sin do cuireadh ar gcúl é le teacht Chriosd.

169. *Ané go bhfuil tú aga ragha gurab ris na hjudanaib go hairidhe ibheanas an aithnese & vime sin gurabadh temporarrdha no sealaigheach é dhen chuid?*

Ata uimaro; an mhed gurab Ceremonialta í.

170: *Creud maseadh ané nach bhfuil maoin do bharr ar an tcheremonia fuithe?*

Ata cheana: oír is ar trí hadhbharaibh chugadh a mach í.

171. *Tabhair & jndis damh iad?*

D'aoghrughadh an támha Spioradalta do choimhéd Politia, no ordaighthe oirrdherce na haglaise: dfiondfhuarughadh, & dedtromugha lh reala, & thromdhachta na serbhonatadh.

172. *Creud ata tú do thrigse trés an támh Spioradalta?*

Turgim

Tuigim gurab vime, thamhmaid o'r n'oibrighibh airidhe fein, jondas go gcriochnaigheadh Día a oibrighthe fein jondaind.

173 *Ach Cía he modh an támaſa?*

Maſe go gcéſam ar bfeoil fein; aghon, maſe go dtabhram thairis ar n'indtleacht, jondas go ngnibhernoraighthe ſind le Spiorad Dé.

174. *Ané fós gurab lór ſin do dhenamh gach ſeachtmhadh lá go chele?*

Ni lór ach do ghnath: oír O do thiondſgeonamaois én uair, is égin, & is jondula dhuínn ar ar n'aghaidh ré huile chúrſa, & fheadh ar mbeathadh.

175. *Maſeadh creud as a bfuil lá beachth no ſondraghach ar na ordughadh do ſignjughadh, & do chomharrdhughadh a'nechſin mheras duínne rer n'vile bheathaidh?*

Ni hegin ar mhodh ar biodh an fhíorinde do theacht le chéle, & an fiogharr is in vile maſé go dtegaid re chéle a bponcaibh égin.

176. *Ach creud as a bfuil an ſeachtmhadh la arna ordughadh, & arna roimhſcriobhadh ni is mó, jna gach lá ele?*

Ata an vimhirſe a comharrughadh foirfeachta jſin Scrioptur: ar an adhbhar ſin ata ſi vllamh aibel do ſhigniughadh a'nethe mheras do ghnâth, ata ſí agnochtadh maraon nach fhuil an támh Spioradaltaſa, acht arna thiondſgnadh iſin mbeathaidhſe d'én chuid, & nach bíaidh ſe foirfe, ſuil go dtégheam jmerge as an domhanſa.

DOMHNAC. 27.

177. *Ach*

177. *ACh creud is ſeadh dhóſo; an tigh-earna do bheth ag'ar n'aſlach do ghabhail támha le eſiomlair fein.*

Is ail les: ar gcur chríche dhó ar chruthughadh an domhain taobh iſtoigh do ſhé laithibh, gur ordaidh, & gur choiſric ſé an ſeachtmhaidh lá d'aimharc a oibrigheadh fein, & d'ar mbrodadh & d'ar ſporadh nj bhudh ghére go ſoich ní-ſe, ata ſé acur a eſiomlara fein f'ar gcomhair: Oir ni coanhór js jn jorrtha dhúnn ní ar bioth, ina ar mbeth fein ar ar bfoirmeadh & ar ar ndeanamh do rér afhioghrachſon.

178. *Acht ané nach dlightheach ſmuaineadh oibrigheadh Dé do bheth dho ghnáth, no a-bfoghnand as gach ſeachtmhadh lá ar bioth én lá do bheth arna ordughadh dhóſan?*

Is jomchubhaidh go dejnbin ar gcleachtaidhne gach én lá jna n'aimharcſon, gidheadh ata ar ſcath ar na'nnh ſaindhe énlá áiridhe ar na ordughadh; & is ſé ſo an politia aghon, an t'ordughadh oirrdherce adubhras.

179 *Maſeadh cía an t'ordughadh ata ré choimhéd an lá ſin?*

An pobal do chruindjughadh, & do dhul ageand a chele défteacht theagaiſg Chriord, do mhencughadh urrnaidhe coitchinde, & do nochtadh adimhala agcredeamh go follus.

180. *Mínigh anois ané adubhras gurb'ail le Dia féchain ro láimh ar edtromughadh na ſerbhantadh les a na'thneſe?*

Do bhail gan amharc; jondas go drabharthaoi

aoi méd egin d'fuaſgladh dona daoinibh ata fá chomas, & chumacht dhaoine ele: ata tabhacht ánd ſo maraon do chondmhail ar buil na politia; aghon, an'ordaighthe choitchind: oir, abhail agcomhairdhuighthe ar éulá don tamh, is amhlaidh ſin ghnáthaigheas gach én duine e fein an chuid ele don'aimſir.

181. *Fecham anois ca fad bheanas an'aithneſe rind?*

An mhed beanas ris an tceremonia ar ſon go raibhe ſirinde ag Crioſd, aderim gar cuirtadh argcúl e.

182. *Ciondas?*

Ar ton, umaro, go bfuil ar ſean dhuinene; aghon, an pecadh aga cheſadh le briogh a bháis, & go bfuilmid arar dtógbhail do chum naoidhacht bheathadh le eférghton.

183. *Meſeadh creud ata d'fhuighleach dhuinne as an aithneſe?*

Ata, gan ſind do dhénamh ſuairighe no taircaiſne arna hordaigheadhibh naomhtha bheanas re politía na heaglaiſe, & go ſpeſialta ſind do chleachtadh na gcoimthionol naomhtha go menic; d'éſteacht fhocail Dé, d'ſoillſeochadh na neitheadh ndiamhair ſecreteacha, do dhénamh urrnaidhe ſollumhenta no coitchind, amhail ordaighthear jád,

184 *Acht ané nach bfuil maoin do bhàrr dhuinne iſin fhioghaìr?*

Ata cheana: oir is jontuctha í do chum aſhirinde fein, jondas (ar mbeth duínne arar n'eas-

padh,

padh, no arar ngrafadh agcorp Chriosd, & arar ndenamh inar mballabh dô) go scuiream d'ar n'oibrighibh fein, & ar an modh sin go dhtoirbheeram sind fein d'ar nguibhernoracht le Dia.

DOMHNAC. 28.

185. *ERghéam thairis gus an dara tabhail?* Is é a tosach, onoraigh t'athair, & do Mhathair.

186. *C'reud chomharrdhas focal na honora and so dhuit?*

An chland le trostamhlacht & le humhla do bheth modhamhaill freagarach da bparentaibh jád do ghelléamhain doibh go reuerensach: agcuidjughadh ina bfedhm: & asaothar fein do thabhairt doibh: oír condaimhthear les na trí ballaibhle an onoir dhleaghthear dona parentaibh.

187. *Erig romhad go luath?*

Ata gealladh arna chur ris a'naithne, do chum go bfaideobhthaoi do láidhe ar talmhain, ata an tigearna do Dhia fein da dabhairt duit.

188. *C'ía is seadh dho so?*

Go mbéd anlion do bher, onoir dhligheach da bparentaibh fada béo tré thioghlacadh DE.

189. *Ar mbeth don bheathaidhese arna lionadh le hiomarcaidh truaighe; creud as a bfuil Dia on'aít & ar scath deaghthioghlaice a gealladh a fadmarthana dhúine?*

Da mhéd truaighe re bfuil sí ceangailte: gidheadh is beandachadh DE í dona daoinibh credeamh-

deamhnach, muna bheth ach ſa n'én adhbharſa, aghon, gurab comhairdha afhobhair aithreamhailſan, & an gcén atá ſe aga mbeathugadh, & aga gcoimhéd iſin domhanſa.

190. *An lean go contrardha dho ſin a'neoch do bhearar go prap do bhárr an domhainſe re n'áois bhfoirfe do bheth mallaighthe?*

Ni leanand choidhche: acht is mó teagmhas vair égin. jondas dha mhéd do bharr ghradha bheas ag Día ar neoch, gurab luaithide do bearar as an mbeathaidhſe é.

191. *Acht ag dénamh mar ſin dó; ciondas choimhlionas ſe ghealladh?*

Gach en dona maithibh talmhaidhe ata Día dho ghealladh dhúinn; is cneaſda ngabhail ar an gcnndradhſa; an mhéd is tarbhach do mhaith, & do ſhlanughadh ar n'anma é: óir do budh neamh nadúrdha an tordughadh munab é cor, & cúram an'anma do ghébhadh an céd aít, & do reachadh ar toſach.

192. *Creud ader tú adtimchiol an lion bheas eſumhal da bparentaibh?*

Go gciontaighear and ſin jád ni he amhain iſin bhreatheamhnas degheanach ach go ngebhand Dia dioghaltus ar an gcorpaibh iſin ſaoghalſa maraon aga mhbreth vile a meadhon bhladha na haois oig as meaſg dhaoine no aga mbhualadh le gné ſcandalaidh bhais jno ar thoraibh ele.

193. *Acht nach adtimchiol talmhan Chanaan ata an gealladh ag labhairt go hainmidhe?*

Is amhlaidh ſin, an mhéd bheanas ris na Hi-

ſraeliteathaibh: acht is lethne jna ſin ſhoſcailtear dhúinne an ſocalſa, & dhleaghar aſhineadh amach ni is ſiadh: óir ge bé ar biodh rand no dutſhaigh aitreabham; an méd gurab le DIA an cruinde vile, ata ſe aga thabhairt, & a ga chomharrdhughadh dhuinne re ſhealbhughadh.

194. *An bfuil maoin do bhárr d'ſuighleach do n'aithneſe?*

Gen go bfuilid na ſocail ag ſuadhmughadh, ach adtimchiol an athar agas na máthair, gidheadh ataid an vile ata ós ar gciond re dtuigſe an mhéd gurab jonand agcor.

195. *Cia é ſin?*

An mhéd gur thoigaibh DIA jad go grádh no go cém onora is aird íno an chuid ele: óir ni bfuil ughdarus Parentadh, no Phriondſadh no ſos Imperdheacht, no onoir acht o dhecreit comhairle & ordaidh Dé, an mhéd gurab amhlaidh ſin is toileamhail les an domhan d'ordughadh.

DOMHNAC. 29.

196. *Ithris an ſeaſeamh aithne?*

A Na dén marbhadh.

197. *Ane noch bfuil ſe ag bacadh nethe ele; ach marbmhadh do dhénam?*

Ata cheana: an mhéd go bfuil DIA ag labhairt and ſo, ni bfuil ſe ag indis ſin, & a cur lagha ris na hoibhrighthibh amuigh amhain, ach maill ris ſin re ſmuaineadhaibh an Chroidhe, & na hindtinde, & ni is mó go mór riu ſo.

198. *Do chiothear do bhethſe ag bcagnachtadh and ſo bfuil gné égin mairbthe Diamhair and*

O bfuil Dia agar ngairm t'ar air n'ais and ſo?

Is amhlaidh ſin ata: óir breathnaighear fearg, fuath, & gach aon mhián chiorraighe jna mharbhadh abfiadhnaiſe DE.

199. *Anê gurab lór do niam; maſe nach biadh fuath agind ar dhuine ar biodh?*

Ni lor choidhche: oir ata an tighearna le damnadh ſuthain, & mioſgaiſe, & ler bfuadach ogach pughar ar biodh le gciorrthar ar gcomairſoin ag nochtadh araón go bfuil ſe aga jaraidh ſo, ſind ghradhughadh gach vile dhuine ler croidhe, & do dhenámh ſtuider ſa n'anacul, & ſa gcomhéd go fiorindeach.

200. *Anois teagam gus an ſeachtmhadh aithne?*

Na'déna ſiurtaidheacht.

201. *Foillſigh cia aſuím?*

Go bfuil, umrro, gach vile ſhiurtaidheacht mallaidh abfiadhnaiſe DE: vime ſin; muna baillind fearg DE do ghreandughadh inar n'aghuidh, & alán do thabhairt fuind; gurab jonchondaimhthe & jonſheachanta dhuinne ſind fein go díchealach vaithe.

202. *Ane nach bfuil ſí ag iaraidh maoine do bhárr?*

Is jon amhairc do ghnáth naduír fhir thabhrtha an lagha amach, neoch nach amhairceand, & nach anand amhain, amhail adubhras ar an obair amuigh, acht is mó ata tulare aige ar dhoimhne, & ar mhianaibh an chroidhe.

203. *Cred maſedh cbomhchongmhas ſi do bárr?*

O ataid ar gcuirp, & ar n'anmanda jna dteam-

pluibh don Spiorad Naomh, ſind do thabhairt naomhgloine dhoibh araon: & ar an'adbharſin ar mbeth ni he amain náireach le ſeachna an vilc amhuigh, ach maille ris ſin gurab egin dhuínne ler gcroidhe ler bhfoclaibh, le hamhailibh, & le gniomharrthaibh ar gcuirp maráon abheth naomhtha, ſadheoidh ar gcuirp do bheth glan on'vile laſan, & bhraiſe ar nanam ogach vile mhian, jondas nach biadh cuid ar biodh dhínne arna ſhalchadh le ſalchar mínaire.

DOMHNACH 30.

20.4 *Tégam gus anochtmhadh aithne*
Na déna goid.

205. *Ane nach fhuil ſí acht ag bacadh merle amhain, neoch ata ar chiontughadh le lagha daona, jno an bfuil ſí ag dul ara haghaidh agas ag rochtain nj is faide?*

Ata ſí acomhcongmhail fa ainm gadoidheacht droch cherde, aghon, gach vile ghne mhealta, & timchiollaighe le ſelgeam, & le ngabham maith, & maoine dháoine ele: maſeadh atamaid ar ar dtoirmeaſg and ſo comhmhaith lingeas arégin ar maoine ar gcomarſon, & a'mbreath arégin & lámh do ſháthadh jonta tre ghâois, & tre mhealtaracht no aidherbe do thabhairt ar bhreth orra ar mhodhaibh lúbach arbioth.

206. *Ane gurab lór na lámha do chondmhail tar anais O dhénamh vile ino an bfuil antſaint ar na dhamhadh maraon and ſo?*

Is iontillidh do ghnáth chuig ſo, os ſpiordalta ſer thabhartha an lagha amach nach ar ail

les

es merle amuigh amhain do chosg, ach maille ris sin an'vile chomhairle, & stuider do ní neamhtharbha dháoine ele ar modh ar biodh: & os an'vile an tsaint sein gan sind do shantughadh dul asaibhreas tre dhioghbhail ar mbrathreacha.

207. *Creud maseadh ata againn re dhénamh as go bfeudmaid umhalughadh do n'aithnese?*

Ata saothar do chaitheamh do chum gach énneoch dsaghail ashlainte fein.

208. *Creud í a'naomhadh aithne?*

Na dén fiadhnaise bhrége an'aghadidh do chomharson.

209. *An bfuil se acronughadh éthigh do thabhairt abfiadhnaise bretheamhain amhain, no go generalta bréug do dhénam an' aghaidhar gcomharson?*

An'én ghné ata teagasg gheneralta arna chomhchongmhal, gan sind do mhealladh ar gcomharson go brégach, no gan sind do chiorrthadh ambladha ler ndroch raitibh, & ithiomragh, no gan sind do thabhairt ghairtighe ar biodh dhó jna mhaoinibh.

210. *Acht creud as abfuil se go hainmighthe ag nochtadh; ethigh choitchind?*

Do chum gomadh moide do chuirfeadh sé d'eagla an lochtasa jondaind: oir ata se ag nochtadh; da'gcleachtadh neoch ar biodh dhroch-raiteachus & mhealtoracht gurab sothuitimeach é as sin go hetheach, da bsaghar âm do thabairt scandaile da chomharson.

211. *Ane is aile les sind do bhacadh o droch raiteachas amhain jna bfuil sé agar mbacadh*

adh ó dhroch amhairſibh, agas ó bhreatheamhnaſaibh clethe neamhchearta maraon?

Ata ſe aga dhamnadh and ſo araon do reir an ráiſon tugadh roimhe do dhearbhadh an adhbhairſe ſein: oír a'ní is olc re dhenamh abfiadhnaiſe daoine, is olc é re ſhantughadh abfiadnaiſe De maraon.

212. *Maſeadh cuir ſiós creud do b'ail les go generalta?*

Ata ſe agar mbacadh do bheth teand, no, vlſamh do breathnugh go holc adtimchiol ar gcomharſon, no da ſcandalughadh; ach is mó ata ſe ag jaraidh oraind an chertuſe, & na daonachta do bheth jondaind, jondas go mbreathnaigheam na dtimchiol ſan go maith an mheud dluilngeas an fiorinde, & ſind do choimhed ambladha go dícheallach jomſhlan doibh.

Domhnac. 31.

213. *Aithris an aithne dhegheanach?*

ANa ſantaigh teagh do chomharſon, na ſantaigh mnaói do chomharſoin, no chamhal no, bhanógłóach, no aſall, no ní ar biodh is leſon.

214. *Os ſpiordalta an lagh vile, amhail adubhras go menic roimhe, & nach do bhacadh ná n'oibrighadh amuigh amháin ach do chertughadh thoileadh a n'anma. & an' aignidhe maraon do cureadh na haitheanta roimhe; creud ata and ſo arna chur leo do bhárr.*

Do b'ail les an tighearna is na haiteantaibh cle ar dtoil, & ar ſmuainighe do riaghladh, &

do

do dhénamh béſach: acht and ſo ata ſe ag bacadh. & a cur lagha maraon ris na ſmuainibh tharngeas ſaint egin leo: gen go dtigeand ſiad go comharle ſhuidhighthe.

215. *An bfuil tu ag ragha gurab peacadh na ſmuainigh is lugha ar bioth eloidheas arna daoinibh credeamhnacha, & tig iſteach ina ninttindoibh gidh mó do bhidis ag ſeaſamh rín do ghnath jno ag aontughadh leo.*

Is follas go demhin an'uile dhroch ſmuaineadh, gen go dtig comhaontughadh theachta amach o locht ar naduirene chuca, & á derimaṅ'oireadſa a mbeth arna ndamnadh les an aithneſe an'uile ſhaint lochtach ata agluaſacht, & ag broſdughadh chroidhe an duine, gen go rotharngdis é go toil daingain ſhuidhighthe.

216. *Maſeadh ata tu ag tuigſe go demhin gur bhacadh go ſoich ſo na hanmiana le ngabhand daoine fos, & faoi bfuilngid jad fein do chur: acht anois go bfuil foirfeacht comhghér arna jarraidh oraind. jondas nach bfedis ar gcroidheadh droch ſhaint ar biodh do légean orra no do gabhoil chuca; le mbroſdar, & le ſporthar jad do chum peacaidh?*

Is amhlaidh ſin ata.

217. *Aithris as a chéle na dech aitheanta amhail do labhair Dia and ſa bhfithcheadadh Caipghidil do leabhar Exoduis?*

EIST a'Iſrael, Is meis; do Thigherna Día, do thréoraigh thú ó thalamh na Héghiphte, a teach na ſearbhfoghantachda.

1. Na biodh aon Dia ele agad, ach meis amhain.
2. Na déun dhuit fén jomhagh, na coſmhuil aoinneith da bfuil thuás ar neamh na ar talmhain ſhios, na and ſa n'uiſge ſa thalmhain: na cróm thu fén ſiós doibh, & na tabhair onoir dhoibh: oir as meiſi do thighearna Dia, agus is Dia édmhar mé, leanas peaccaidh na Naithreadh ar an gcloind go ſoith an treas, & an ceathrumhadh geinealach don druing fhuathuigheas me: agus do nitrócair arna míltibh don druing ghradhaigheas mé, agas choimheúdas m'aitheanta.

3. Ná tar thar ainm do Thigherna Día go diomhaóin: Oír ní búdh neamhchiontach a bhſiaghnaiſi an Tighearna, an té luáidhſeas a ainm go diomhain.

4. Cuimhnidh lá na Sabbóide do náomhadh, a ſé laidhibh oibréochas tú, & do dhéuna tú hoibrighthe fein vile, achd as hé an ſeáchdmhadh lá Sabbóid do Thighearna Día, ná déna obuir ar bioth and, tú fein, ná do mhac, na hinghean, do tſhearbhfhoghantaighe, ná do bhánóglach; hainmhidhe, ná enduine coimhighthteach atá don táobh aſdigh dod dhóirſibh. Oir is a ſé laithaibh, do rinde an Tighearna neamh & talamh, an fháirrge & gach ní dá bhfhuil jonta, & do chomhnaigh ſe an ſeachdmhadh lá: Ar á nadhbharſoin do beannaigh an Tighearna an ſeachdmhadh lá, & do náomh ſe hé.

5. Tabhair onóir dod tathair & dod mháthair, chum go bhſaidéochthí do laithe ar an dtalmhuin, do bhéura do Thighearna Día dhuit.

6. Na

6. Na déna dunmharbhadh.
7. Na déna adhaltrandas.
8. Na déna goid
9. Na deuna fiaghnaifi bhréige a naghaidh do chomharfan.
10. Na fandaigh teach do chomharfan, na fandaigh bean fphófda do chomharfan, ná a oglách, ná a bhanóglach, ná a bhó, ná a affal, na ní ar bioth oile bhus léd chomharfain:

218. *Nach ceadaigheach anois aithghiorra goirrid an uile lagha do thionol maraon?*

Is ro cheadhaigheach; an mhéd go bfedmid athabhart go dá cheand: is fé an céd cheand find do ghradhughadh De o'r n'uile chroidhe, o'r n'uile anam, o'r n'uile bhrioghaibh: an dara, find do ghaolughadh ar gcomharfon mar jnd fein.

219. *Creud chombchondaimhthar faoi ghrádh ndé?*

Aghradhughadhfon amhail is jomchubhaidh Día do ghradhughadh: aghon, a aithne araon jna thighearna, jna athair, & jna fhlanaightheoir: vime fin ata grádh De, a reuerens. a thoil do bheth umhla dô, & an mhuinighin is ion churtha and arna gcur a bfochair a chéle.

220. *Creud ata tu ag tuigfe tre vile chroidhe, uile anam uile bhriogh?*

An teand & an teas ferce fin & ghradha do bheth jondaind, jondas nach biodh áit jondaind ar chor ar bioth do fmuaineadhaibh, do mhianaibh, no do ftuideraibh, dho fhedfadh cur an'aghaidh an ghrádhafa.

DOMHNAC. 32.

221. *CIA ſeadh an dara cuid?*

CAmhail atamaid do naduir coimhtheand, comhrighthe d'ar nghradhughadh fein, jondas go rachadh ag an nghradhſa ar gach grádh ar bioth: ar an gcor gcedna is cubhaidh grádh ar gcomharſon do bheth amhlaidh agabhail vachtaranachta jondaind, jondas go nguibhernoiraigheadh ſe ſind ar gach uile thaobh, & go mbiadh ſe jna riaghail an'uile comhairle, & gniomhdha againd.

222. *Creud chomharrdheas ainm an gcomarſon duit?*

Signighidh & comharrghidh ſé ni he amhain cindeaghaigh, & cairde no daoine ata arna gcur abſochar achele, & ſin le comand no companas égin, ach maille ris ſin na daoine nach aithnidh dhuínn, & fós do bhárr ar n'aſgairde.

223. *Ach creud an comand ata aca maille rind?*

Ata; umaro; go bſuilid arna gcur abſocair achéle, & ſind les an tſnaidhinſin, ler comhſhnaidhim Día an vile ghné dhaoine abſochair achéle, & ata an chomhſhnaidhm ſin naomhtha nemhioubhriſte neoch nach fhédir le holcmareacht dhuine ar bioth do chur ar gcúl: no as.

224. *Ader tu maſeadh da raibh fuath ag duine oraind gurab ní airidh les ſén ſin, gidheadh nach loighide anas ſe jna chomharſon duinn, ſin, ach gurab in bhethe dhuínn againd é iſin ait ſin: do bhriogh gur b'egin erdughadh DE do ſheaſamh gan bhriſeadh le ndiongantar an ceangal*

gal & a comhchur maraonſa jnar meaſg?

Is amhluidh ſin ata.

225. *O ata an lagh ag nochtadh mhodha onoraighe Dé go hiomchubhaidh: nach jndénta ar mbeathaine do chaitheamh ag teacht adtír do rér aroimhſcriobhadhſon?*

Is ſior gurab jndénta go demhin acht ata an anmhſaind ſin iſin uile jondas nach gcriochnaigheand én duine aní dhligheas ſe.

226. *Creud maſeadh as an'jarraind Dia oraind an'foirfeacht ata oſciond ar gcumhacht?*

Ni bfuil ſé ag jarraidh no ag teandadh neth ar biodh oraind; nach bfuilmid ceangailte re dhiol: tuilleadh ele maſe go dtairgheammain an'ſhoirm do theacht adtír ata arna roimhtriobhadh, & arna chur romhaind and ſo do rochtain, gidh dho bhimis abfad or gcuſpoir: aghon, o ſhoirfheacht, ata an tighearna ag maitheamh a neth ata vaind, & d'uireasbhuidh oraind.

227. *Ina dtimchiol na n'uile dhaóine go generalta, jna dtimchiol na ndaoine gcredeamhnacha dhenchuid ata ſe ag labhairt?*

Aneoch nar hathnaoidheadh fos le Spiorad DE ni bhia ſe aibel (más beag) do thiondſgna an phoinc is ro lugha iſin lagh: do bhárr ar ſo maſe go dtiobhram no go ndeonaigheam go bfaighthaoi neoch ar biodh, do ſhédfadh abheth umhal don lagh a gcuid egin: gidheadh ni bhreathnaighmid ar an adhbharſin gur coimhlion ſe é abfiadhnaiſe DE: oir ader ſé go ſollus an'uile dhuine do bheth mallaighthe nac gcoilionadh

lionadh an'uile ata arna gcomchongmhail and.

DOMH. 33.

228. *IS follus & is jnbhreaghnaighthe as so amhail ataid dá gné dhaoine and gnrab amhlaidh sin ata oifice an lagha dúpalta?*

Is jnbhreaghnaighthe choidhche: oir ni fhuil se ag dénamh réd ele absocharr na nemhchredeamhnacha ach ag roimhiadhaidh orra, & ag breathnadh gach uile lethsgél abhfiadhnaise DE (& is se so ani comharradheas Pól, an tanghoireas se dhe ministreacht an bhais & a n'damnaidh) ach ata chlaochlodh sin do tharbha & do bhriogh aige dona daoinibh credeamhnach.

229. *Cia hé sin?*

Ar tús an gcen soghlumas siad; nach bfedfaid sein sírentacht d'faghail le hoibrighibh; ataid arna dteagasg go humla ar an gcorsa, neoch is sír roimhullmhughadh, & dheasughadh d'iarraidh slanaighe agCriosd: ina dhiaidh so an mhéd go bfuil se ag jarraidh agas ag teandadh abhárr go mór orra tar anní thédas iad do dhénamh, & do dhíol, ata, se, aga, mbrosdughadh d'iarraidh bhriogha & nerta ar an tigearna, & ata se ag tabhairt rabhaidh doibh maraon dtimichiol an ghnáth pheacaidh, suil, bhiadh do chroidhe aca ambeth uaibhreach: fadheoidh ata se amhail shrian doibh le gcondaimhthear jad an'eagla Dé.

230. *Maseadh gen gó bfuilmid acomhéd, & ag freagra an lagha feast isin fhogra no isin deoruidheacht thalmhaidhse; gidheadh ni bhreathnaigheam gur fholamh, no gur dhiombaoin aníse,*

níſe, an mhéd go bfuil ſe ag jarraidh oraind achoimhthcand ſin d'foirſheacht: oir ata ſe ag nochtadh dhuín na hàrmaiſe, gus ar binſheóltа dhuínn ar gcúimſe, & an cuſpoir arar coír dhúinn telgean, jondas go dtairgeadh gach aon dínn abheatha do chaithemh do rér mhioſuir an ghras tugadh dhó go ſoich ro ardhérghe, & go ſoich a'neamheasbhuidh, ata an lagh d'iarraidh, & ſe d'áidhearbadh dul ar aghaidh ni is mó le gnath ſtuider?

Is amhlaidh ſin thuigim.

231. *Ane nach bfuil againd iſin laghriaghail an'uile jondracais?*

Ata go demhin riaghail chomhſhoirſe againd, and jondas nar ail le Dîa én réd ele vaind, ach ſinn da leanmhuinſon, & arís gomadh diomhaoin les, & go gcuireand ſe uaidhe gach ní ghabhmid dho lamh tar aroimhſcriobhadh no aithneſan: oir ni toilearnhail, ni haitneand, & ni he beatha jodhbartha ele aige, achd an'umhla, & an fhreagra.

232. *Creud an chrioch maſeadh da bfoghnand Airead raibhthe, aiteanta, ataigh, ataid na Phaithe, & na haphſtoil da ghnáthugadh?*

Ni bfuilid acht jna nglanmhíniughadh an lagha, neoch g'ar gciulan, & gcar dtreorughadh ar laímh go humhla an lagha; ni is mó ina do bhéradh ſiad úa tar ar n'ais ſind.

233. *Gidheadh ni bfuil ſe ag aithne nethe ar bioth ddtímchiol gharma naignighe gach aon duine fo leth?*

An tan ata ſe d'iarraidh a'nech is les gach én

duine

duine do thabhairt dó fein; is ullamh, & is urasa thionol as sin, cia hiad cotcha, & oifice gach aoin go huaigneach jna n'ordughadh fein, & j a ghné bheathadh: & ata miniughadh, & cur sios na n'aitheanta arna craobhscaoileadh (amhail adubhradh) jn gach aon jonadh isin scriobtur: oir a'ni adubhairt, & do chondaimh an tighearna and so ag suimamhal ambeagan dfoclaibh, ata se ag leanmhuin, & aga chur sios ni is lia & ni is doirtaighe an'jonadaibh ele.

ADTIMCHIOL NA GVIDHE.

DOMHNAC. 34.

234. *O Dodhespoireadh & o dhochomhchoilloideadh nj is lór adtimchiol an dara codach do n'onoir & don tservis diadha; neoch ata arna suidhjughadh an gcélleamhain & an úmhla. labhram anois adtimchiol an treas codach?*

Adubhramar gurab é sin an'eadarghuidhe, an tan do chomhthetheam chuigeson is in uile egcaintus.

235. *Ane go bhfuil tu ag breathnughadh gurab escan jna aonar is jn eadarghuidhthe?*

Atam choidbche: oir ata se aga thindiairaidh sin dò fein, amhail onoir, & sheruis airithe adhiadhachta fein.

236 *Mas*

236. *Mas amhlaidh ſin ata an tadhbhar cia an cor len cheadaigheach daoine d'aſlách do thabairt cujdighe duínn?*

Is mhor adhbhal an teadardealughadh ata edir an diaſa: oir an tan eadarghuidheam Dia atamaid ag ſiadhnaiſſiughadh gan ar mbeth ag fheathamh mhaitheaſa ar bjodh do thaobh ele, ach da thaobhſon, & gan ar mbeth acur ar n'vile mhuinine, & chadhais a'nait ele, ach andſon: gidheadh atamaid iſin ámſin fein ag jairaidh gcujdighe, an mhéd légas ſe dhuínn, & tug ſe cnmhacht, & neart doibh ar gcuidiughadh.

137. *Maſeadh an mhéd go bfuilmid coimhthetheamh do chum cuidighe, & firínde daoine ader tú nach bacand ſin maoin, jondas gomadh loighide do fédmaois en Dia dheadarghujdhe: O nach fuil ar ndóchas feaſt agabail foſa jonta, & nach mó achuncheam ar mhodh ele jad, acht ar ſon ar mbeth arna gcludach dhoibh le comas, & le neart do dhénamh mhaitheaſa: gur hordaigh Dia iad ar modh égin jna miniſtribh adheagh thioghlaiceadh fein dhuínne, neoch is tre lamhaibh do b'ail leſ ar gcuidiugghadh & na conganta do chuir ſe adtaiſge lamh riu, diairaidh tara nais duinn*

Is amhlaidh ſin thuigim: & ar ſon gach deaghthioghlacadh ata maid d'fagail vadhadhſon, is re Dia is coír dhuínn ambuidhe do bhreth amhail is ſe fein jna aonar ata aga dtabhairt vile dhuínne da ririhh tre bfreaſdalſon.

238. *Gidheadh ane nach jn bhrethe abhuidhe re daoinibh coimhmenic do dhendaois maóin do fhaothar*

thar dhuinn: oir ata cothrum, &, ceart un naduire, & lagh na daonachta aga dheachtadh fo dhuinn?

Is coir & is in thabhartha bhuidheachas doibh ar gach aon mhodh; muna abheth acht ar son an'-en adbhair se, gurab shiu, & gurab airidhe le DIA jad ar an onoirse, aghon, na maitheasa shileas, & shnidheas as tobar edtraidhtheach O aotnighsin tre laimhaibhsin amhail: tsruthain tre thuiraidhe do tharraing chugaind oir ata se ar an gcorsa ag'ar gceangal riu, & is ail les sinde d'-aithne aneach sin sein ar an adhbhar sin anti nach shuil aga thabhairt sein buidheach do dhaoinibh; ata se ag nochtadh a nembhuidhechais maraon ar an modhsa do Dhia.

139. *Ane nach ceadaigheach athionol as so gurab egcneasta eadarguidhthear ajngle no naomhsherbhontadha an tighearna do jmirighidh as an mbeathaidhse?*

Is ceadaigheach: oir nir dhiuraigh, & nir thug Dia na cotchasa do dhaoinibh diadha, jondas go bfedis cuidinghadh linde: & an mhed bheanas ris na hainglibh, ge ata se acleachtadh ashaothar d'ar slanughadhne, gidheadh nj hail les an'edarghuidhe lind.

140. *Maseadh ader tu gach ni nach shuil go des, & go haontadhach ag teacht les an ordughadh, & ris an statuid do rindheadh le Dia, a bheth acathughadh an'aghaidh atheile?*

Adirim marsin: oir is comharrtha dearbh neamhdhochais, & nemhchredimh gan abheth toi-

leamh-

ileamail les na nethibhſin ata an tigearna dathabhairt dhnínn jna dhiaidh ſin maſe go mbearam ſind ſein go muinighin naomh, no Aingeal, abhail bfuil Dia ag'ar n'gairm chuige jna aonar, maſe go dtiobhram thairis cuid égin don dóchas ſin do dhligh anmhuin, & ſuidhe vile an Dia amhain, atamaid ag faidſhleamhnughadh & ag tuitim ſíos an'iodholacht, an tan, vmaro; roindſeam eatoiraſon a'ní do bhi Dia da bhreth chuige fein go hairidhe. DOMH. 35.

241. *A Nois lábhram, & laimhaigheam adtimchiol modha gudhe do dhénamh, an bfoghnand an teanga do chum guidhe do dhénamh; no an bhfuil an virnaidh ag a jarraidh na hindtine, & an chroidhe maraon.*

Ni fhuil go demhin an teanga egeantach do dhénamh guidhe do gnáth, gidheadh ni fhédand an'orrtha no an ghuidhe fhírindeach, tuigſe & grádh an chroidhe do bheth vaithe feaſta.

242. *Cia an argument le ndearbhand tu ſo dhamh?*

An mhéd gurab Spiorad Dia go demhin; ata ſe ag tindiarraidh an chroidhe do ghnáth ar dhaoinibh ós anvile ní, ach go hairidhe iſin virnaidhe, neoch le gcomhpártaigheand ſiad ris an nethe is mian leo: ar an adhbharſin ni bfuil ſe agealladh abheth ſein angoire, ach don lion do ni eadarghuidhe abfirinde: & go contrarrtha ata ſe ag mallachadh an'vile, ata tre chélg. & nach ó gcroidhe da ghuidhe.

243. *Maſeadh biaidh an virnaide aimideaeh*

ach & gan ſpéſe no do tharbha, gebe ar biod, do nithear, no do choimprear leas an teangaidh dhénchuid?

Ni he ſin amhain, ach do nid aneamhthoil, & ne amhthaidhneamh rís go romhór.

244. *Maſeadh creud an taigneadh, & anindtind iarras Dia re n'virnaidhe?*

Ar tús ſind do mhothughadh ar n'aimirt ar mbochtain, & ar dtruaighe fein, & an mothughadh ſin do ghineamhain, & d'oibriughadh dhoil gheas', & bhróin inar nindtindibh: ina dhiaidh ſin ſind d'fadodh & do laſadh le teandſhaint admhail do riribh d'faghail fhobair, & graſa O Dhia, aní do fnédfadh fos teas, & roſhaint guidhe d'fadodh jondaind.

245. *Inó intleacht nadurdha no duithche ſhruthſnidheſh an tſaint no an taigneadhſa, ino ghrás DE tig ſe chuca?*

Is egin Dia dar gcuidiughadh andſo: oir atamaid fein uile aimhgher neamhthuigſeach chuca araon: is ſe Spiorad DE ata ag dùſgadh oſnaighe neamhindſineach jondaind, &, ata ag foirineadh ar n'aigneadh gus an tſaintſe, neoch (amhail ader Pól) ata arna iarraidh iſin uirnadhe.

246. *In gus an gcríſce fhoghnas na teagaiſgſe; aghon; ſind do bheth inar dtámh, & ag dul aleſge armodh egin: ag fetheam arbroſdubhadh an Spiorad naomh, & gan ao'neoch do bros dughadh fein do dhénamh uirnaidhe.*

Ni headh choidhché: acht is mo is í ſo an chríoch; antan modhuighéas na daoine credeamhnach iad fein ag fuarughadh, & leaſg, & ni is neamh-

neamhullamha do dhénamh guidhe go maith, ino do b'in bheth dhoibh, iad do choimhriodh, & do coimthetheadh go DIA an tighearna d'iarraidh air alaſadh le bearraibh teanneamhla a Spioradſ fein, da ndenamh aibel do chum guidhe.

247. *Gideah ni bfuil tu ag tuigſe gan tabhacht arbioth do bheth íſin dteangaidh do dénamh uirnaideh?*

Ni thuigim choidhche: oir ata ſi ina cuidiughadh go minic do thógbhail, & do chondmhail an'aighaidh, jondas nach dtairngnaidhe é go re o DHIA: tuilleadh elé os d'foillſiughadh ghloire DE do chruthaighadh í os na ballaibh ele, is cneaſda ahuile neart, & chumhacht, d'foſcladh, & do ſcaoileadh do chum an ghnathaidhſe: do bhárr ar ſo, do bherméd, & adbhaile ſtuider uaire égin an duine go ſoich ſo, jondas go mhriſeand an teanga amach an'guidh t'ar acomairle.

248. *Mas amhlaidh ſin ata: creud an tarbha do nid na daoine, ata ag dénamh uirnaidhe dteangaidh allamhartha ainmhſheasaigh dhoibh fén?*

Ni bfuil achlaodhchladh and ſin, ach fochaidmhe do dhénamh ar Día: uimeſin tabhradh na crioſdaidhe drúim ris angcelgſe.

DOMHNAC. 36.

249. *AN tan do njmid guidhe in do theageamhadh no amhantuir, do nimid í, ainmhſheasach adtimchiol abala, na creud tig dhí, jn'anengin duinn ſin do bheth go démhin jna dhearbh ſhuidhe againd: go n'eſtéar ſind les an tighearna?*

Biodh ſo jna ghnáth fhundament uirnaidhe, go n'éſtear lés an tighearna ſind, & go bfaghmaois gach ní dha n'iarram: an mhéd is maith, & is tarbhach dhuín: is ar an modhſa ata *Pól* ag teagaſg; gurab ón gcredeamh ſhileas, & ſhruthas ceart eadarghuidhe ndé: oir ni eadarghuidheand éneoch feaſt é: ach antí ghabhas ſós ar tús an dóchas daingean amhaitheſon.

250. *Creud maſeadh theagmhas don mhuintir; atá ag dénamh ga hamharſeach, nach bfuil agſuidhjughadh jna n'indtindibh, creud ghnodhaighidh no crend an tarbha do ghebhid re n'uirnaidhe dodhénamh: & fos ataid ainmhfeaſach an'eſtear, jno nach éſter an'uirnaighe le Dia?*

Ataid an'uirnaidhe aimideach diomhaoin, an mhéd nach bfuilid arna gcondmhail an'airde le gealladh ar bioth: oir ata aithne arna tabhairt duínne jarraidh le credeamh daingean, & ata gealladh arna chur les, go dtabharthar dhuínn, gach ní d'iarmaid a credeamh amhain.

251. *Maſeadh ata d'fuighleach ſind d'fechain cia O dtig an'oireadſa do dhóchas, & do dhánacht chugaind, jondas ar mbeth dhuínn ar mhodhaibh jomdha nemhdhiongmhalta abfiadhnaiſe Dé; gidheadh go mbiadh do chroidhe againd ſind fein do thaiſbeanaidh jna ſhealladh?*

Ar tús ataid gealladh againd le nab inearbtha dhuínn air legean fa lár, & air bfagmhail ar ndiongmhaltacht fein jn'ar ndhiaidh: jna dhiaidh ſin, mas ſind cland De, ata a Spiorad agar n'anmughadh, & ag'ar mbroſtughadh gana bheth

bheth an'amharus ar biodh duínn ſind fein do bhreth go companta caibhneaſach chuige, amhail go ſoich ar n'athair: & ſuil (tríd go bſnilmid jnar mbiaſtibh, & arar múchadh le tuigſe ar bpeacadh) bhias gairbhe, & uamhana chumhachr gloireamhla oraind, ata ſe acur CHRIOST jna aidhne jnar gcomhair neoch ar mbeth dó ag foſcladh entreaſa, & dorais, nach inbethe dhuínn rochuramach ſa ghrás, & fhobhar d'fhaghail.

252. *Ata tu ag tuigſe nach jonghuidhthe Dhia acht an'ainm Chrioſt jna aonar?*

Is amhlaidh ſin thuigim: oir is amhlaidh ſo aitheantar dhúinn le foclaibh ſoillere, & ara angealladh arna chur les go ndenand ſe ſos le aidhneas, go bfagham na nethe jairmaid.

253. *Maſeadh ni hinagarrtha arſcábh luath ghaire no ardain an tí ar mbeth do n'aidhneſe aige dho, tig go companta go Día. & chuireas an tIoſaſa ſa chomhair DE, & ſa chomhair fein, neoch trés agcluintear é?*

Ni hinagartha ar mhodh ar biodh: oir an tí do ni uirnaidhe marſin, ata ſe mur bhudheadh agabhail, & ag deanamh uirnaidhe as a bheulſon: ar mbeth fealach dhó a uirnaidhe fein do bheth arna chuidiughadh, & arna furail tré aidhneaſon ar an'athair.

DOMH. 37.

254. *Amhaigheam anois creud dhlighid uirnaidheadha na gcredeambnach do chomhchondamhail an gcedaigheach gach ni tig inar n'aigneadh, diarraidh ar Dhiá jna an*

bfuil

bfuil riaghail áiridhe re chongmhail and ſo?

Do budh ro egcneaſda an modh, no an t'ordughadh ar nanmíana fein, & breatheamhnas na feola do leanmhuin: oir is aimhghere neamhthuigſighe ſind jna go bfedam creud is tarbhach dhuíun do bhreathnughadh, & ata lethéd ſin do mhímhodh ſainte jondaind, is egin do choſg le ſrian dó chur riu.

255. *Creud maſeadh is indeanta?*

Ata an t'eniſe d'fhuigheal re dhenamh: aghon, Dîa fein do chur romham ceart ſhoirm uirnaidhe do dhénam, jondas go leanam é amhain, ar mbeth ag'ar giulan dó ar laimh, & ag labhairt na bfocal romhaind.

256. *Cia an riaghail do dhenamh uirnaidhe do chuir ſe romaind?*

Ata go demhin iſin ſcriobhtur teagaſg farſing, ſaibhir adtimchiol a'nethſe go hiomdha: ach do chum go ſaitheadh, & go gcuireadh ſe comhairdha dearbtha romhaind, do rinde, & mar budheadh do dheacht ſe an bheag fhoirmſe, le'r chomhchondaimh ſe go haithghear, & le dtug ſe go beagan do cheandaibh an ordughadh gach ní is ceadaigheach d'iairaidh ar Dhiá, & is tarbach dhúinne.

257 *Aithris?*

Ar mbeth do CHRIOSD arna fhiafraigh le dheſciblaib; cia an modh ar ar bhindenta guidhe, do fhreagair, an tan is ail libh guidhe do dhenamh; abraidh mar ſo.

AR

AR N'atharne ata ar neamhdhaibh, goma naomhtha hainmſa, go dtí do righeſe, goma denta do thoilſe adtalmhain mar ata ar neamh: tabhair dhuinne aniogh arn'aran laotheamhail: & maith dhuínne ar bfiachaamhail mhaithmaidne d'ar bfécheamhnaibh: & na cíulaín ambuaireadh ſind, ach ſaor ſind ó n'olc: oir is leatſa an rioghacht, a'neart, & an ghloir gus na ſaoghalaibh, biodh amhluidh.

258. *Do chum gomadh ferde thuigſidhe creud chomchongmhas ſi, roindeam í agceandaibh?*

Ata ſé cotcha aice; da bſuilid na trí chéd chotcha agamharc ar gloir DHE dénchuid, amhail agcriche airídhe fein gan ſhechain oirne: beanaidh na ſuighile rinde, & rér dtarbha.

259 *Maſeadh ane gur bhîn iarrtha ni ar bióth ar Dia, as nach ſhedar maoion do mhaith theacht chugaind?*

Ata ſeſean go demhin acomhſhuidhiughadh na n'uile amhlaidh ſin do rér amhaitheaſa nemhchriochnaighthe fein, jondas nach rachadh no nach dtigeadh maoín do chum aghloireſan, nach biadh fallan dùinne maraon: aran adhbharfin antan naomhthar ainmſan, do ní, & do bher ſe go ni ompoidhear ſin go naomhadh dhúinne maraon, nithiocfa arígheſan, gan ſinde do bheth ar chor égin inar luchtghabala parta, & coda dhi: gidheadh an'athchuinche n'uile níſe, is iniártha ghloirſon amhain, iar ndul ſeacha & iar bhſagbhail ar dtarbha fein inar ndiaidh.

260. *Maſeadh do rer an teagaiſge ataid*

na

na trí hathchuinchſe arna gcur abſochair achéle, & ar dtarbhaine go demhin, gidheadh nj dhligh-adh daoine aſeolughadh, & andírgheadh ar cuſ-peir el, acht ar ſo, do chum gongloirſidhe aínm Dé?

Is amhlaidh ſin ata: & do bharr dligidh ſind anghloir ſin ſein DE, do bheth jna churam o-rand is na trí hiarrataſaibh ele maraon: gidh be ar bioth mar ataid arna n'ordughadh go haíri-dhe gus na nethibhſin, ata do chum ar ſlanai-ghe, & ar dtarbha fein.

DOMHNAC. 38.

261. *TEgheam anois go míniughadh, & go hiomſhoſgladh na bfocal: & ar tús creud fa mó do bhearthar ainm an'athar do Dhia and ſo jna ainm ele ar bioth?*

O jarrthar do chum ceart mhodha guidhe dóchus ſámhach daingean an choinſiaſa os an'uile, ata DIA agabhail ananmaſa chui-ge fein, ag nach fhuil maoin ac fuáidhm fiórbh-laſtachta, do chum jar gcrathadh, & jar bfu-adach gách uile dhoilghiſe, & rochúraim as ar n'indtindibh go ndenadh ſe ar gcuireadh go com-panta caibhneaſach chuige fein da eadarghuidhe.

262. *Maſeadh ane gurab dána lind; no am-biaidh achroidhe againd dul gach díreach ga Dia, mar ghnathaigheas an chland dhul do chum an'aitreadh?*

Is dána choidhche; & fós le dóchus fhagh-ala na netheadh járrmaid, ni is daingne go mór: jna téd ſiadſon: oir amhail ata ar maighiſtir ag iahhairt rabhaidh; maſe ar mbeth dhúíme olc

nach

nach fhedmaid nethe maithe do diultadh d'ar-gcloind, & nach bfuileongam a ndul folamh, & nach fineam puindfeon ar fon arain doibh: ca mhéd an bárr maitheafa is infhethme dhúinne on'athair neamhdha, neoch fein ata (ni he amhain) romhaith, ach maille ris fin an maitheas fein.

263. *Nach fedir argument do bhreth as an ainmfe maraon, le bfedir a'ní adubhrais ar tús to dhearbhadh gurab air aidhneafa Chriofd is égin a-n'uile nirrnaidhe do fhuidhjughadh?*

Fédir go demhin go ro dhaingean: oir ni fhuilmid ag Dia an aít chloinde, acht an méd gurab find boill Chriofd.

264. *Creud fa ngoireand tu do Dhia ar n'athairne go ciotchiond, ni is taofga, ino t'athair fén amhain?*

Fédaidh go demhin gach aon dona credeamhnachaibh a Athair fein do ghairm Dhe, acht is vime do ghnáthaigh an tighe arna an t'epithet coitchiondfa, do chum finde do chleachtadh ghrádha do chumhdach jnar n'urrnaidhibh: d'eagla go mbiadh achùram fein ar gach aon foleth dés na ne'ele do dhearmad.

265 *Creud is feadh don bheagchuidfe ata arna chur les Dia do bheth ar neamhdhaibh?*

Is jonand é & go ngoireand fe dhe fein ardchumhachtach nemhghreamaighthe.

266. *Creud fa n'abair tu fin, & cia an modh?*

Ar an modhfa; vmaro, atamaid ar ar dteagafg ar n'indtindeadh do thogbhail an'airde an tan eadarghuidheam é: d'eagla go fmuaineam ní ar bioth feolamhail, no talmhaidh jna thimchio-

no go dtoimheosam le gabhail no le tuigse ar dtomhaisne é, d'eagla ar mbreathnugadh én nech vísíl duínn; gur bhail lind atharraing, go humhla, & freasdal ar dtoile fein, ach sind d'fhoghlum ni is mó amhorghalacht ghloirmharrdhason dh'onorughadh le heagla, & le reuerens, & amhaic orra an'airde: is fiu, & is maith so maraon do d'húsgadh, & do dhaingneochadh ar ndóchais andson, an tan chuirthear agcell gurab esean an tighearna, & an Priondsa, ata ag riaghladh na n'uile le mhían & thoil fein.

DOMHNAC. 39.

267. *A thris damh suím an chéd iarrtais?*

Ata an scrioptur ag tuigse tre ainm DE aneolais, & an chlú le moltar é ameasg dhaoine ar sin a tamaid aguidhe aghloiresan do dhul an'airde in gach aít, & is in vile.

268. *Acht an fhédir maoin do theacht no do chur le gloír DE ino do dhul & do bhreth vaithe?*

Ni chindeand, & ni mhetheand sí inte fein, gidheadh athchuincheam afoillseochadh ameasg dhaoine amhail is iornchubhaidh, jondas gach ní dha ndén Dia: aghon, go dtarbharthaoi, & go bfaicthi auile oibrighthe comhghloireamhla, & ataid; jondas go ngloirfidhe é fein ar gach en chor.

269. *Creud thuígeas tu isin dara hiarratus tre rioghacht Dé?*

Ata sí acoimhtheasamh ar dha bháll go priondsipalta: aghon, sé do riaghladh na daoine tóghtha le Spiorad fein, & se do leagadh sios & adtoirbhert da scrios na daoine mallaighthe diultaigh-

diultaighthe, les nach aíl jad fein do thoirbhert dósan do chum umhla; jondas go ndéntaoi follus mar sin nach fédadh ní ar bioth seasamh no cur an'aghaidh a'neart, no chumhacht.

270. *Ciondas ata tu aguidhe an rioghachtsa do theacht?*

An tighearna do mhédughadh uimhire na gcredeamhnach gach én lá: jna dhiaidh sin sé dho dhórtadh nuaidh thioghlaice a Spiorad fein orra, go lán lionand se jad: tuilleadh ele se dó dhénamh a shirinde fein follus soiller ameasg dhaoine ni is mó, & ni is mó do chum dhorchadais Shathain d'fuadach, & dionarbadh jondas ag tabhairt amach aiondraccais fein, dó go gcuirfedh se ar gcúl, agas go scrioscdh se gach uile esiondracas.

271. *Ané nach fhuilid na necheſe aga ndenamh gach én la?*

Ataid ar an modh úd; jondas go bfédthaoi aragha gur thiondsgain rioghacht DE: ar an adhbhur sin atamaid ag aslach as hás achindeamhain, & adhul a nairde, no go reach sí gus an'ardmhórmhullach a'níatamaid d'earbadh, & d'shetheamh do theacht fadheoidh isin la dhéigheanach ina n'ardaighthear, & a lérghoir DIA go follas ina aonar iargcomhthiomain, & iar gcruindiugadh na n'uile chreatuiredha an'ordughadh dhô, & ni is mô gombiadh sé jna uile isna huilibh.

DOMHNAC. 40.

272. *A'NI ata tu dh'iarraidh; go dentar a thoil creud an seodh ata aige?*

Go dtabharthaoi na huile creatur fa chuing a umhla, & go mbedis coimhfhreagarach da fmédadh, jondas nach déntaoi e'ní ach le thoil, & le mhianfon.

273. *Mafeadh a dtugeand tu go bfedir ni ar bioth do dhenamh tar a thoil?*

Ni fuilmid a guidhe amhain, a'neth do chondarcus do jna fhochair fein do theacht go crích: ach maille ris fin ar gceanfughadh, & iar gcur fa chuing gach uile afumhla dhó go gcurfadh fe uile thoil na n'uile fa thoil fen, & go fuidheochadh fe jad jna umhla fein.

274. *Ane nachfhuilmid, ag tabhairt cúil re'r dtoil fen; an tan do nímid guidh' mar fin?*

Atamaid choidhche; nj do chum na cricheſe amhain, fé do chur do nemhfni gach uile mhîan, ata 'iondaind a cathughadh an'aghaidh a thoile, ach maille ris fin go bfoirmeadh, & go ndenadh fé jndtinde nuaidhe, & croideadha nuada jondaind, jondas nar b'ail lind maoin do dhenamh uaind fein, ach ni is taofca a Spioradfon do bheth d'uachtaran ag ar dtoil do chum lan chomaontughadh do bheth aca le DIA.

275. *Creud as abfuil tu ag asluch fin do bheith dénta ar talmhuin, mar ata ar neamh?*

Ar fon go bfuil an t'én phurpoife ag na naomh ainglibh, nech is iad a chreatuíreadha neamdhafou; aghon, ambheth freagarach dó ifin vile & vmhal da bhriathribh, & vllamh éfgaidh do dhenamh a iarratuis go deonaighthach: atamaid ag aslach aléthed fin do dhícheal, & dhéfgaidheacht

dheacht, fa bheth umhal, do bheth ag daoñibh, jondas go dtoirbheradh gach duine è fein go huilidhe dò an'umhla dheonaigh.

DOMHNAC. 41.

276. *A Nois tigeam go ſoich an dara cuid: creud ſhignidheas duit an ſ'aran laoitheamhail, ata tu dhíarraidh?*

Go generalta gach ní is nſheadhma do choimhéd na beathadh latharrdhaſa, ni he amhain da biathadh. & da hoileamhain no da chlùdadh ach maille ris ſin do thabhairt di na n'uile chuidhiughadh ele, le gcon daimthear ſuas riocht-anaiſaleas na beathadh amuigh, jondas go d'-icheam ar naran go ſamhach, iſin mhed is aithnidh don tighearna abheth tarbhach dhuinne.

277 *Ach creud as anguidheand tû é tioghlacadh duit a'ní, ata ſe dhiarraid oraind a choſnamh, & adhenamh le ſaothar arlamh?*

Gehin thaothraighthe dhuinn, & fos le'r hallas do choſnamh bídh: gidheadh ni ler ſaothar fein, no le'r néſgaidheacht bhiathar, & beathaighear ſind, ach le beandachadh DE d'en chuid, neoch le ndentar ſona ſaothar ar lámh: do bhiad ſolamh ar modh ele; aghon; abſéginhais anbheandaighthe ſin: tuilleadh ele is inghabhtha, & is jontuige ſo ar an gcorſa; an'uair fein bheas ſaibhreas bídh lámh re'r láimh, & ſind aga iththe, gidheadh nach le ſhubſtaintſon ach, le bridh, & le cumhachtaibh DE bheathaighear ſinn: oîr ni fhuil alethéd ſo do bhridh, & do neart aca arna gheneamhain jonta fein o naduír, acht is ſe Dia ata

ag

ag freasdal leo do bhair nimhe dhuinn, mar budheadh le ballaibh meadhonach a dheghthoirbhertais.

278. *Ach cia an dligheadh le ngoireand tu haran fein de, an mhéd go bfuil tú agatach a tabhairt duit le dia?*

Ar son, umaro: go dêntar ar n'araine de tre mhaitheas DE, gen go bfuil se d'f hiachaibh againd amuigh ar mhodh ar bioth: ata rabhadh arna thabhairt duinne maraon, les an fhocalsa; sind d'ar dtemperadh, & d'ar gcosg fein o shanthughadh arain daoine ele; & ar mbeth comhchondaimthe, no toileamhail les an'aran sin ata ag teacht chugaind, & ag rochtain oraind le cor ro laghamhail mar bhudheadh ó laimh DE.

279. *Creud as agcuireann tû les laoidheamhail, & aniú?*

Atamaid arar dteagasg go measarrdheacht, & go congmhalacht les an da bheagchuidse; d'eagla go rachdis ar n'anmíana, & ar dtoile tar mhodh an riochtanais a leas.

280. *O dho dhligheadh so a bheth jna urrnaidh choitchind ag anuile dhuine: ciondas fbédas sin abheth, jondas go n'iarrdis na daione saibhre aga bfuil a'ni ag dul tarrta ag baile, & aga bfuil bjotaile adtaisgidh re fad daimsir aran do thabhart doibh gach laoi?*

Is egin da gach saibhir, & do gach daiboir maraon so do thuigse, & adherbhf hios do bheth aca; nach dénand maoin da bfuil aca tarbha dhoibh, acht an mhéd choimhdheonaigheas DIA a ngnathugadh do thabhairt doibh; & do ní sé le

le grhás a'ngnathughadh ſin ſein do bheth lán toraidh, & briogmhar maraon ar an adhbhar ſin ag ſelbheochadh, & ag mealadh na n'uile dhuínn, ni fhuil maoin againd, acht an mhéd atamaid do ghabhail gach éin uair as laimh DE, iſin mhéd riogar dho leas, & is lór dhúinn.

DOMH. 42.

281. *CREVD chongmhas an chúigadh jarratus?*

An tighearna do mhaitheamh ar bpeacadh dhuínn.

282. *Ané nach faghar, neoch ar bioth don chineadh dhaona coimhiondraic ag nach fuil fédhm ar an mhaiteamhnaſa?*

Ni fhaghar ar mhodh ar bioth: oir an tan tug Crioſt an fhoirmſe do dhénamh uirnaidhe da Aſtpolaibh fein; do ordaigh ſe í don cagluis go huilidhe: ar an adhbharſa ge b'e ar bioth lenab ail é fein do bhreth amach as an'egeantaſa, is egin dó dul amach acomand na gredeamhnach maraon, & go firindeach do cluindmid, creud ata an ſcriobtur d'fiadhnaiſiughadh, an tí: umaro, thairgeas é fein do ghlanadh an'en pheacadh abfiadhnaiſe DE, go bfagar é ciontach amílltibh: ar ſin ata én chadhas arna fhágbhail ſa chomhuir a'uile, a throcaireſon.

283. *Ciondas bhreathnaigheas tu ar bpeacaidh do mhaiteamh dhúinn?*

Amhail ataid ſocail Chrioſt fein agſuaidhmughadh; gurab anmauda, & fiacha jád ata agar gcongmhail ceangailte le cíontibh báis tſuthain

no

no go bfuaſglaidh Dia ſind le fhior oineach fén.

284. *Ader tu maſeadh gurab anaiſge, & do throicare Dé do ghebhmid maitheamhnas na bpeacadh.*

Aderim choidhche: oir da mbeth pián no dioghaltus en pheacaidh is ro lugha ar bioth re dhíol, & re joc; ni bhimis feaſt aibel do dhénamh dioluidheacht ar á ſcáth: vime ſin is egin dóſan an'vile do mhaitheamh, & do chomhthioghlacadh anaiſge.

285. *Creud an tarbha tig chugaind as an mhaitheamhnaſa?*

Go mbeam iſin ám ſin fein comhthoileamhail dó, & gurab é ar mbeatha aige; jondas go mbimis firentach, nemhchiontach: ata dôchus adheaghthoile aithreamhlaſon, (as adtig dearbh ſhánughadh chugaind) ar na dhaingniughadh d'ar gcoinſiaſaibh maraon.

286. *Ane is ſeadh don chundradhſa ata arna chur les (ſé do thabhairt mhaitheamhnas duínn, amhail maithmaidne d'ar bfetheamhnaibh) go dtuill ſind luadhaigheacht. no pardun ó Dhia, ag maitheamh dhuínn do dhaoinibh. ma dho rindeadar en pheacadh jnar n'aghaidh?*

Ni headh choidhche: oir is amhlaidh anois ni bhiadh an maitheamhnas anaiſge, & ni bhiadh ſe arna ſhuidhiughadh, amhail bhudh coír; ar én dioluidheacht Chrioſt, neoch do chrioch naigh ſe arar ſon ar an gcroigh: acht arſon ag dearmad na n'egcóra dhuînn do rindeadh oraind an gcen atamaid ag leanmhuin a ſhémhidheachta,

dheachta, & a mhaitheaſaſon, bfuilmid ag nochtadh ar mbeth inar gcloind dó dha riribh: uime ſin do bail les ar gcomhdhaingniughadh les an ſuaigheantaſa & a nochtadh go contrarrtha maraon; muna tabhram ſind fein vraſa vllamh, & ſo lubtha do thabhairt maitheamhnais amach nach infethmhe dhuínn maoin ele, acht ardchruas, & tende, nach fhédir do thabhairt tar ais le guidhe.

287. *Maſeadh ader tu and ſo: go gcuir Dia dhe ambeth aige anáit cloinde an lion, nach bféd a lochta do chur fa lár ó gcroidhe, jondas nach binbhethe dhoibh dóigh aca na jonadh ar bioth dfaghail ar neamh?*

Is amhlaidh ſin thuigim: jondas go gcoimhliontaighe ſúd, go n'ath dtoimhſtear da gach aon ſo leth les an tomhas chédna ſin ghnáthoigheas ſé d'ar ele.

DOMH. 43.

288. *Creud leanas jna dhiaidh ſo?*

Gan an tighearna dar gciulan am buaireadh, acht ni is taosca, ſe d'ar ſaoradh ó nolc.

289. *An bfuil tu da dhruideadh ſo vile an'éa iarratas.*

Ni bfuil and, acht én jairatus, oir is miniughadh don chéd chuid, an chuid dhegheanach.

290. *Creud chomhchongmhas ſe go ſaimeamhail?*

Gan an tighearna do legean duínn tuitim; no ſleamhnughadh abpeacadh, gan ſé do legean

don diabhol no d'anmhianaibh ar bfeola fein (ata acongmhail gnáth chogaidh jnar n'aghaidh) dul aca oraind, ach fé dargcludadh ni is mo le chumhacht, & nert fein do chur jna n'aghaidh, fé d'ar gcongmhail anairde le laimh, fé d'ar feafamh, & dar gcoimed le garda; jondas go n'aaitreabham amhlaidh fin fa dh'aingnibh fhírinde, & dhideanfon.

291. *Acht cia an modh le n'dénfar fin?*

An tan (ar mbeth ar ar riaghladh le Spiorad fon duínn) beam arar lionadh le lethed fin do ghaol, & do fhérc jondracais, le bfédam an peacadh, an fheoil, & Satan do chlaoi, & buaidh do bhreth orra, arís an tan bheam arar lionadh le lethed fin d'fuath peacaidh neoch do fhédfadh ar gcomhcondhamhail tearbaighthe ó n'domhan a naomhdachtghloir: oir is ambriogh, & aneart an Spiorad ata ar mbuaidh agcur catha acoimhfheafamh.

292. *An bfuilid anuile abfédkm an chuidigheſe?*

Ataid: & cia do fhédfadh a bheth jna fhégmhais? Oir ata an diabhol agar niondfuidhe do ghnáth, & ag'ar dtimchiolladh, mar leoghan béceadhach ag'jarraidh a'neoch do fhédfadh fé fhlugédh, & do uile thuitfadh finde les go praptrés an anmhfainde ata jondaind, & ní is mo do mhillfidhe find, & do rachadh as duínne gach aon mhoiment, muna chludadh DIA find le cdíth fein, & muna neartaigheadh fé find le laimh.

293 *Creud*

293. *C'reud is ſeadh dhuit dſhocal an bhuairig?*

Gaois, & mealltoracht Shathaiu, le bſuil ſé do gnáth dar n'ardherbeadh, & lenab uraſa dhó ar mealladh go luath, & teacht jn'ar dtimchiol, muna cúidighthe ſind le nert DE: oir áta ar nindtind do rér a haimhidheacht duithche fein ſa chealgaibhſon, & amhail ata ar n'aigneadh: & ar dtoil nj is tende righthe do cham uilc, jno do chummaitheaſa, is amhlaidh ſin do rachadh aigeſon orra.

294. *Ach creud as anguidheand tú gan dia d'ar gciulan amhbuarraidh ani do chiotar nach le Dia ach le Satan go hairidhe?*

Amhail ata Dia a coimhed na gcredeamhnacha le dhidean fein, d'eagla go gclaoifidhe jád le Satain, jnoi go rachadh ag an bpeacadh orra: is amhlaidh ſin an lion is ail les do ſciúrſadh, ni fhuil ſé aga ndighughadh amháin ſa ghrás fén, ach maille ris ſin ata ſe aga dtoirbhert d'fhoiregin, & d'fhoirnert Shatain, aga mbualadh le doille, & aga dtélgean an'jndtind dhamainte mhallaighe, jondas go mbedis jna ſeruontaibh daortha don pheacadh go huilidhe, & arna gcur amach ſa chomhair gach aon ruáthair, agas amais buairidh.

295. *Creud is ſeadh don chlauſa jno don imbheagdhriudſa do chuireadh les: oir is leatſa an righe, anairt, & an ghloir go ſoith na ſaoighalaib biodh amhlnidh.*

Atamaid arar dteagaſg aris and ſo; gurab mhó ataid ar n'uirnaidhe arna gconda mhail fuas le

neart, & le maitheas Dé, ina ler n'dóchas fein tuilleadh ele atamaid arar dteagaſg ar n'uile urrnaidhe do dhrud le hadhmoladh Dé.

DOMH. 44.

296. *A Ne nach ceadaigheach maoin ar bioth diarraidh ar Dhia, acht an ni atá arna chomhchondamhail is in mbheag fhoirmſe?*

Ge ata ceadaigheach guidhe do denam le foclaibh ele, & le modh ele: gidheadh is amhlaidh ſo is jnghabhtha a'nîſe nach bhféd uirnaidh ar bioth Día do thoiliughadh nach gcuirthear, & nach légthear go ſoich ſo amhail én riaghla do dhénamh guidhe go hiomchubhuidh.

ADTIMCHIOL FOCAIL DE.

297. *A Nois atá modh an'ordáigthe do chuireamar romhaind ag jarraidh oraind labhairt, adtimchiol an ceathraimhthe cuid d'onoir, & do ſherbis Dé?*

Adubhramar ſo do bheth ar na chur andſud: aghon, ſind d'aithne DE do bheth jna ughdar na n'uile mhaitheaſa, & ſind do ghloirfeadh amhaitheaſa, afhiréntachta, aghliocais, achumacht, le moladh, & le haltachadh: jondas go mbiadhgloir na n'uile mhaitheaſa jna ſhuidhe jna fhochair fein.

298. *Ané nach ar chuir ſe riaghail ar bioth far gcombair ar an gcuidhſe?*

Dlighid gach én mholadh ata aige iſin ſcriobtur abheth againd arſon riaghla.

299. *Ané nach fhuil ag an orrtha dhomhnaigh éní bheanas ris ſo?*

Ata; umaro an tan iarmaid a ainm do naomhadh; atamaid aga jarraidh ſo: aghon, aghlooir ſein do bheth ſollus jna uile oibrighibh, jondas, go mbreathnaighthear é (mas maitheamhnas do bher ſé do pheacachaibh) trocaireach no (mas dioghaltus jmreas é) ceart: jno (ma do choimhgheallas ſé aní do gheall ſe da d'aoiníbh ſein) firindeach: ſadheoidh gach uile do chiam da oibrighibh ſiad d'ar n'dúſgadh da ghloireadh, & is ſe ſo moladh na n'uile mhaitheaſa do thabhairt dó.

300. *Creud fadheoidh thionolus ſind as as na nethibh ſin do lamhaigheadh lind go ſoich ſo?*

A'ni: umaro, ata an fhírinde ſén ag teagaſg, & do chuireas ſein ſiós ar tús gurab í ſo an bheatha ſhuithain; an t'aon Día firindeach thathair d'aithne, & aneoch do chuir ſe chugaind IOSA CRIOST eſean aderim d'aithne; jondas go dtabhram a onoir dhligheach ſein go daingean dô, & go mbiadh ſe ni he amhain jna thigearna ach maille ris ſin jna athair, & jna ſhlanaightheoir: & go mbimis ſa gcuairt jnar gcloind, & jnar ſerbhontadhibh dhóſan: agas ar ſin ſind do choiſreacadh, & d'or dughadh ar mbeathadh d'foillſeochah aghloire.

DOMH.

DOMHNACH. 45.

301. *CIA ſlighe le dtigthear go ſoich anoireadſa do mhaith?*

Do fhagaibh ſé afhocal naomtha fein againd go ſoich an gcríchſe: oir is teagaſg Spioradalta é, mar dhorras égin ar abhfuilmid ag dul iſteach jna rioghacht neamhdhaſon.

302. *Cáit jnar bin jarrtha dhuinn an focalſa?*

Is na Scriopturibh naomhtha, agcomhchondaimhthear é.

303. *Ciondas is jnghnáthaighe, é jondas go bhfuighe tu tarbha as?*

Da ngabham é le teand perſuaſion, & dearbhdhóchas an chroidhe gan égcoſmhaileas, achtamhail an ſhírinde tainic anuas do bharr nimhe da deoirbheream ſinn fein ſotheagaiſgthe dhó: da gcuiream ar dtoile, & ar nindtinde ſa umhlaſon: da gaoloigheam é l'er n'anam: maſé ar mbeth dhó arna chur én uair agcló inar gcroidhibh go mbia freamha ſáite aige jonta; jondas go dtabhradh ſé toradh amach iſin mbheathaidhſe: ſadheoidh maſe go b'foirmthear, & go gcoſmhailthear ſind do reir ariaghlaſon: ted ſé iſin ám ſin fein do chum ſlanaigh dhuinn amhail do hordaigheadh é.

304. *Ané nach b'ſuilid na necheſe arna gcur jnar gcumhachtaibhne?*

Ni fhuil maoin dibh choidhche, acht is re Dia bheanas an'aile niſe adhubhras do chriochnughadh le grás a Spiorad fein?

305. *Acht ané nach jndénta duinn dícheal*

&

& nach jontairgthe le gach uile ſtuider tarbha do dhénamh les aga léghadh, & aga eſteacht, agas aga ſmuaineadh?

Is indénta cheana, & chumhdaigheadh gach én duine é fein le léghoracht laoitheamhail go huaigneach, & ós an'uile ní thigeadh ſiad go menic abſhochair achéle d'éſteacht ſermona go dícheallach abail abſhoſcaoiltear teagaſg an tſlanaighe agcoimhthionol na gcredeamhnacha.

306. *Maſeadh ata tu ag aicheodh gurab lór, da léghadh gach duine é do lethoir jna thigh, muna comhchruindighidh an'uile maraon abſhochair achéle go coithchiond d'éſteacht an teagaiſg chédna?*

Is égin cruindiughadh abhail jnar geeadaighçach é is ſe ſo, antan ghebhthar comas.

307. *Ab'fedand tú ſo do dhearbhadh dham?*

Dlighid én toil an tighearna fóghnadh arſon dearbhtha dhuínú go hiomarcach, acht is amhlaidh ata gur furail ſé an tordughadhſa ar a Eaglais fein neoch n'ar bhionchoimheda dhias no do thriur amhain, acht jna mbedis an'uile go coitchiond: ader ſé do bharr gurab é ſo én modh, & en cor ar adtógaibhthear & ar agcoimhédtar í: maſeadh biadh an riaghail naomhtha nemhbhriſteſe aginde, agas na breathnaigheadh én duine gurab ceadaigheach dhó ghliocas do bheth aige os ciond amhaigiſtir.

308. *Maſeadh nach égin bu achaileadha do bheth aguibherrnoracht na heaglaiſe, & ambheth roimpe?*

Is

Is egin maille re mbeth and; an'eſteacht maraon, & an teagaſg ſin Chrioſt ataid do chur gc'ell do ghabhail as ambèlaibh le heagla, & le reuerens ar an adhbharſa an tí ata aga dtarcaiſneachadh, & les nach fiu, & dhiúltas an'éſtacht ata ſé ag tarcaiſneochadh Chrioſt, & aga ghearradh fein ó chommand na gcredeamhnacha.

309. *Ane gurab lór do Chrioſtaidh abheth én uair arna thegaſg ó bhuachaile fein ino andlighe-and ſe an cúrſaſa chondamhail arfeadh abheathadh gu huilidhe?*

Is beag ſuarach tionoſgna do dhênamh muna mhaire thu go buan: oir is égin duínn abheth in'ar ndeſciblaibh do Chrioſt go ſoich dereadh no gan dereadh: & tug ſé anoificeſe do miniſtribh a Eaglaiſe dar dteagaſgne ina aít fein, & ina ainm.

ADTIMCHIOL
NA SACRAMENTE.

Domhnach. 46.

310 *NACH bfuil meadhon ele on fhocal le gcomaoinigheand Dia éſén rinde?*

Do chuir ſé na ſacramente maille re ſermonachadh a fhocail.

311. *Creud é an tſacacrament?*

Comharrdha faicſeanach amuigh dheaghthoile Dé oraind, neoch ata ag ſioghrughadh graſa Spioradalta le ſuagheantus faicſeanach do ſhelughadh,

ghadh, & do, dhaingniughadh geallta DE inar gcroidhibh: jondas, goma fearde do chomhdhaingeneocha bfirinde.

312. *An bfuil an oirradſa do bhríógh, & do nert iſin tſuagheantus ſhaicſeanaigh; jondas, gobfedan ſé na coinſiaſa do dhaingniughadh andóchas an tſlanaighe?*

Ni fhuil ſin aice dhi fein gan amharus, acht do dheoin, & do thoil DE arſon gur hordaigheadh les í gus an gcrichſe.

313 *Os obair airidhe an Spiorad gheallta Dé do ſhelughadh inar gcriodhíbh ciondas ata túſa do thabairt ſo dona ſacramentibh?*

Is ſada, & is adbhal an teadardheallughadh ata eatorra ſin: oir is ar an Spiorad naomh fhearus na necheſe dariribh; aghon, na croidheadha do ghluaſacht, do bhogadh, & do maothughadh. nahindtinde d'foillieochadh, na coinſiaſa do dhéneamh ſamach; jondas, go n'dleaghar aní ſin uile do bhreathnughadh abheth ina ghniomharuidhe dhóſan, & ambuidhechas do thabhairt dó gan amholadh do chur íul ele: gidheadh ní loighide ghnáthaigheas! Día na ſacramente mar bhalla meadhonacha, & go guireand ſé jad gus an tarbha do chiothar dhó fein, & go dén ſé ſin ar mhodh; jondas, nach beartha maoin ó bhrígh an Spiorad.

314. *An b'fuil tú ag breathnughadh nach iſin element a muigh ata bríógh na ſacrament jata, ach gurab ó Spiorad DE ata ſé agſruthſhileadh, & agttachtgo leir?*

Is amhlaidh ſin bhreathnaighim: amhail; umaro, budhthoileach les an tigearna abhrígh & a'nert ſein do nochdadh le orghanibh no le ballaidh ſreaſthail do chum na críche gus ar ordaigh ſé jad a'ní ata ſé do dhénamh go demhin ar mhodh jondas nach ber ſé maoin ó bhrígh a Spiorad fein.

315. *An bfédand tú an tadhbhar as an'dénand ſé ſin d'jndiſin damh?*

Fédaim ata ſé: vmaro, ar angcorſa acuidiughadh ler nanmhſhainde, & agabhail aice: oir da mbimis vile Spioradalta, mar aingle do fhédfamaois é fein araon, & aghráſa d'amharc go Spirodalta, acht ó tamaid arar dtimchiolladh les an mheallſa an chuirp thalmhaidhe, ata fedhem againd ar fioghraibh no ar comharrdhaib; neoch do fhédfadh ar modh egin talmhaidhe ſealmhadh na necheadh Spioradalta, & neamhdha do thabhairt duínn; oir ni fédmuid ar modh ele teacht chuca, no rochtain orra, ata tabacht duinn maraon ar n'uile chédfaidh do bheth arna gcleachtadh jna gealltaibh, jondas, goma ſearrde do chomhdhaingneochaighthe dhuínne jad.

Domhnac. 47.

316. *Mas firindeach gurab vime ſin do hordaigheadh na ſacramente le Dia, da mbeth jnagcuidiughadh ar bhfeadhmaidhne nach dligeach adamradh go tuillteanach arſon vaibhreachais an tí bhreathnaigheadh go bhſedand ſé a bheth jnabhfhégmhais, amhail neche neamhégeantacha?*

Is

Is dligheach ar gach én mhodh; & ni is mô da ſeachna éneoc do dheoin an gnáthughadh mar nach biadh abſhédhem air, ata ſe ag dénamh tarcaiſne ar CHRIOSD ag díultadh aghráſ, & a cur as, & ag mùchadh a Spiorad.

317. *Ach creud andóchas ata as na Sacramentibh do dhaingniughadh ar gcoinſiaſa, & creud é dearbhthadh an tſamhdais, & an daingnjghe fhédir do chomhghabhail do ní ataid na daoine olca, & maithe maraon aga ngnathugadh go coitchiond?*

Ge do chuirdis na daoine aingidhe maithe, & gráſa Dé, ata arna ſ'urail orra is na ſacramentibh (amhail aderaind) do nemhfnî, an mhéd bheanas ríu fein: gidheadh ni chriochnaighear ar aſhon ſin gan ambhridh fein & a nadvir d'anmhuin iſna ſacramentibh.

318. *Cia an modh maſeadh, & cuin leanas briógh na ſacramenteádh anghnáthughadh?*

An tan ghabham jad le credeamh ag iarraidh Chrioſt jonta amhain, & aghráſ.

319. *Creud ſa nabair thú gur b'in jarrtha Chrioſt jonta?*

Artúſa ag tuigſe nach jnghreamaighthe, & nach ion leanta ris na comharraighdhaibh faicſeanach: jondas go niomhaigheam, no go ſmuaineam ſlanugh; aghon; bríogh an ghráſa do bheth játa jonta, acht is mó is jnghabhtha dhuinn an comharrdha an'áit cuidighe; jondas go n'dírgheadh ſé ſind go díreach go Crioſt ar mbheth dhuínn ag jarraidh ar n'ardaoibhnis, & ar ſlan-

aighe dhaingin and.

320. *O do jartharr credeamh do chum a ngabhala; & a nghnáthaighe; ciondas ader tú ad tabhairt dûinn do dhaingneochadh ar gcredimh; jondas gó ndénnand ſiad ſind ni as ſbiondamhla, ino do bhimis go ſoich ſo adtimchiol geallta DE.*

Ni fóghnand an chredeamh do bheth èn nuair arna tiondſgna jondaind muna bheathaighth'ar, & oiltar jondaind è do ghnath, & muna mhèdaighar ni is mô, & ni is mô gach laoi jondaind e: ar an adhbharſin do hordaighdadh na Sacramente les an tighearna da beathughadh da sbiondughadh, & da tógbhail ſuas a'nairde, a'ní-ata Pól do chomharrdhughadh antan ader ſe tabhacht do bheth jonta do dhaingnighadh, & do ſhelughadh geallta DE.

321. *Ach nach comharrdha neamhdhóchais ſo, gan chredeamh daingean do bheth, againd angealltaibh Dé?*

Ata ſo agnochthadh gan amharus anmhfainde an chredimh da bhfuilid cland DE fein fóſgo tind, gen go ſcuirid uime ſin gan ambheth credeamhnach: ge taid fós ambeag chredeamh neamhf'hoirſe: oir an gcem aitreabham an domhanſa, ataid fuighil nemdhòchais ag anmhuin do ghnath inar bfheoil, nachfedmaid do chur aiſte ar modh ele, ach le guath ſhaothar, & dul arar n'adhaidh go ſoich dhereadh ar mbeathadh ar ſin is egin duínn dul arar n'aghaidh ni is ſìa.

DOMH. 48.

322. *CA lion ataid Sacromente na heaglaiſe Crioſtaidhe?* Ataid

Ataid dias argach eu mhodh neoch is coitcheand a nghnáthughadh ameaſg an uile Chrioſtaighe.

323. *Cia hiad ſin?*

An baiſteadh, & a naomh ſhuiper.

324. *Ach creud an coſmhaileas, & an t'ég-coſmhaileas ata aca eatorra fén?*

Ata an baiſteadh againd amhail dul iſteach egin iſin eaglais: oir ata fiadhnaiſe againd andſon ar mbeth dhuinn jnar n'allmharachaibh, & jnar gcoicreachaibh ar mhodh ele ar ngabhail anois adte aghlach De, do chum go mbreathnaighthe ſiud ameaſg alucht tighe: & ata an truiper ag fiadhnaiſiughadh Dia do bheth dathoirbhert fein duinn ag béathughadh ar n'anmand.

325. *Do chum gomadh ſoilleridhe do bhiadh abhfirínde araon duinn, lamhaigheam jna dtimchiol araon fo leth; artús cia é ſeadh an bhaiſhdigh?*

Ata da chuid aigeſin: oir fioghraighthear maitheamhnas na bpeacadh, & an aithbhreth Spioradalta and. Domh. 49.

326. *Creud an coſmhaileas ata iſin uiſge ris an nethibhſe; jondas go daiſbeanand ſe jad?*

Is gné nighe maitheamhnas na bpeacadh neoch le nglantar ar nanmanda on ſalcharaibh fén amhail do nighthar les an uiſge ſalchar an chuirp.

327. *Creud ader tú adthimchiol na hath bhrethe?*

An mhéd gurab é athoſhachſa márbhadh ar naduírene, & adereadh ar mbeth jnar gcreatuíreadha madha: ata fioghar an bháis arna chur fa'r gcouar andſon: an mhéd go gcuirthar an tulſge

t'uiſge arar gceand ach fioghair na naoidh beathadh and ſin; an méd nach fuilmid ag anmhuin ſa n'uiſge arar mhbhathadh, ach go bf huilmid ag dul ſaoi re moment, amhail ſaoi fheart, jondas go dtiſeam as, no anuachtar go luath.

328. *An bfuil tú ag breathnughadh gurab é an t'uiſge nighe an'anma?*

Ni ſhuilim choidche: oir do budh ègcneſda an'onoirſe do bhreth ó ſhuil Chrioſt, neoch de doirtadhe ſa nadhbarſin, do chum ar mbeth dar nuile ſhalchar arnaglanhadh le, go ndenadh ſí ſind glan nemhſhalach abſhiadhnaiſe DE: & atamaid ag mothughadh tarbha anghlanta go demhin, antan chrathas, & choimhleas an Spiorad naomh ar gconſiaſne les an ſhuil choiſraca ſin: acht ata ſhelughadh ſin agiud iſin tſacrament.

329. *Ané nach fhuil tu ag tabhairt nech ele do n'uiſge, acht abheth ina fhioghair na nighe Spioradalta.*

Is amhlaidh aithneochum abheth ina fhioghar jondas go bfhuil an fhírinde ceangailte les maraon; oir ni fhuil Dia ar mbheth dhó ageallhadh athioghlacadha dhúin d'ar meallhadh: ar an adhbhár ſin is demhin maitheamhnas na bpeacadh, & naoidheacht beathadh do bheth arna bfhuirail oraind, & arna ngabhail lind iſin mbhaiſteadh.

330. *An bfuil athabacht fén ag an grás iſin'uile go coitchiond?*

Ni fhuil; oir atáil mórán ar mbeth doibh ag drud an roíd rompa fein; ag tabhairt ar abheth nemhthar-

nemhtharbhach doibh; uime ſin ni thiocſa athoradh, ach do chum na gcredeamhnach amhain: gidheadh ni fhuil maoin da haithle ſin dul do naduir na Sacramente.

331. *Achd c'áit as adtig an aithbhreth?*

O bhás, & ó eſérghe Chrioſt araon: oir ata an bhrighſe jna bháſon; go gcéſthair ar ſean duine triſin, & go n'jodhlaicthear ar modh égin locht na naduíre ſuil chinneas ſe ni is mó jondaind: acht an mhèd go n'aithfhoirmthear ſind anaoidheacht beathadh do thabhairt umhla d'fhirénthacht DE is do thighlachadh na heſeréghe ſin.

332. *Ciondas bhearar na tioglaice, & na maitheaſa dhúinn trés an mbaiſtadh?*

An mhéd muna dearnam na geallta ata arna dtairgſe dhuíun andſin nemhtharbhach le n'diúltadh go bfhuilmid arar gcludadh le Crioſt, & go fhuil a Spiorad arna thioghlacdadh dhuînn.

333. *Ach creud is jn dénta dhûinn jondas go gnáthocham an baiſbteadh go laghamhail?*

Ata ceart gnáthugadh an bhaiſtidh arna chur agcredamh & anaithridhe: aghon, ar tús ſind do bhreathnughadh ar mbeth dhuínn arar nglanadh ó gach uile ſhalchar le fuil Chrioſt gurab toileamhail le Dia ſind, & gurab é ar mbheatba aige: jna dhiaidh ſo ſind fein do mhothughadh a Spioradſon do bheth ag aitreabh jondaind, & ſind da thaisbeanadh ſin le hoibrighibh amuigh abfhochar dhaoine ele; & gan ſind dar cleachdadh fein aſmuaineadhaibh marbhaidh na ſcola, achd an'umhlughadhfirentachta DE.

DOMH.

DOMH. 50.

334. *Maſe go bfhuilid na necheſe arna n'iarraidh do chum gnáthaighe laghambla an bhaiſtigh; ciondas do njthear lind an chland beag do bhaiſteadh?*

Ni hégin do ghnáth credeamh, & aithridhe do dhul rés an mbaiſteadh; acht is ann jarrthar jad ona daoinibh ele amhain, neoch is aibel anois tré aois da ngabhail, & da dtuigſe araon: ar an adhbhar ſin is lór da dtughadh an chlandbheag amach bríogh, & toradh an bhaiſtadh jar dteaſadh doibh go hois fhoirfe.

335. *Nach bfhédand tú a nochtadh le réſún gan égcneaſtacht ar bioth do bheth iſin ní ſin?*

Fédir; da ndeonaighthear fós ſo dhamh; gan an tigearna d'ordughadh maoine ata aſaontadhach re réſún: oir an mhéd go bfhuil *Maoiſe*, & an'uile Phaith ag teagaſg gurab é an timchioltеaſcadh comharrdha na haithridhe, & ſós gurab é Sacrament an chredímh le teſdis *Phóil*, ach gidheadh do chiamaid nachar chongaibh ſe amuigh an chlannbheg uaidhe.

336. *Acht; anė gurab inlégthe an chlandbheag anois gus an mbaiſteadh les an adhbharſin fein do bfiu, & do bhi ar buil iſin timchioltеaſcadh?*

Is inlégdhe choighche les an adhbhar chédna; an mhéd go fhuilid na geallta do rinde DIA jar n'uair don phobul Iſraelta arna gcoitchionnchadh anois trés an'uile chrninde.

337. *Ach nach fhuil tú cruindeochadh as ſo, gurab inghnáithagh an comharrdha maraon?*

Ge

Ge be ghérrandſaigheas roimhe, & jnadhiaidh go maith, to bher ſé dear a níſo do leanmhvin: oir ni dearna Crioſt dhíne lucht comhparta ar an ngras ſin tugadh roimhe d'iſrael ar angcunnradhſa jondas go mbiadh ſé ni budh doirche dhuínn ino ar modh ar bioth arna loighadhughadh, acht do chum go madh ſaibhride, & gomadh móide do dhoirtfedh ſé oraind é.

338. *Maſeadh an ſaoleand tú máſé go mbacar an chlandbheag on mbaiſteadh go dtéd ar aſhon ſin ní ar bioth do grhás Dé, jondas go bfédfaidh aragha gur beaghadh é le teacht Chrioſt?*

Ata ſin go demhin arna fhoſgladh go ſoillar: oir ar mbreth an chomharrdha vaind (neoch do fhiadhnaiſigh trocaire, & do chomhdhainguigh na geallta do bfiu móraon) do bhiadh d'ar n'díth comhſhurtacht oirrdherc do mealadar na ſeaſt daoin.

339. *Maſeadh is amhlaidh ata tú ag tuigſe: O do bail le Dia iſin tſeantiomna (do chum gó nochtfadh ſé é fein ina athair na cloinde bige) geallta an tſlanaighe do bheth ar na gcur agclo & arna ngrafadh le comharrdha faicſeanach ina gcorpaibh: do budh nemhdhionghmhalta: da madh lugha do daingneochadh do bhiadh ag na daoinibh credeamhnacha, dés teachta Chrioſt: an mhéd go bfuil an gealladh cédna arna ordughadh dhuínn, do bhi n'uair égin dona haithribh, & go dtug Dia comharrrdha aghradha, & a mhaitheaſa ni is ſoillaire dhuínn jna tug ſé dhoibhſon.*

Is amhlaidh ſin thuigim: & do bharr ar ſo;

os follus ni is lór briógh, & ſubſtainte (amhail aderaind) an baiſtigh do bheth coitchiond do na leanbaibh da n'diultaighe an combarrdha dhoibh, neoch is iochtraigh na an ſhírinde: go ndéntaoi an tuil égcoir orra.

340. *Cia ſeadh an cundraidh lenab ionbhaiſtigh na lenimh?*

D'fiadhnaiſiughadh gurab jadſon oighreagha an bheandaighe do ghealladh do ſhíol na n'daoine gcredeamhhacha, do chum (jar naithne ſírinde an bhaiſtigh dhoibh ar dteacht go haois ſhoirſe dhoibh go dtuigidaois toradh as, & go dtabhradhdaois arís amach é,

Domhnach. 51.

341. *Ergeam thairis gus an tſuiper, & ar tús do b'ail lium afhios d'fághail vaid creud aſheadh?*

Is ar an adhbhar ſin do hordaigheidhe le Crioſt é do chum go dteagaiſghadhe ſé ſind ar nanmanda do thógbhail an'dóchas na beathadh ſuthaine le comaoineochadh a fheola, & aſhola fein go ndénadh ſé ſin dearbhtha.

342. *Ach creud as abhfioghraighear feoil no corp an tighearna les an aran, & afhuil les an bfión?*

Teagaiſgthear; umaro as ſin ſind cia an bhríogh ata ag an aran a n'oileamhain na gcorp do chongmhail ſuas na beathadh latharrdha: an bhrióghchédna do bheth ag corp an tighearna do bheathughadh na nanmand go Spioradalta: & mar nithear mear chroidhe na ndaoine les an bhfion athchumdhaighear ambriogha, & amhail ſpiondai-

ſpiondaighear an duine go lér lés: gurab amhlaidh ſin ghabhthar na gnátha cédna le'r n'anmandibh ó fhuil an tighearna.

343. *Maſeadh; ané go bhfuilmid acaitheamh chuirp, & fhola an tighearna?*

Is amhlaidh ſin thuigim: an mhéd gurab andſan ata vile dhochas ar ſlánaighe arna ſhuidhiughadh, & go n'aireamhthear dhuín an u'mhla do rinde ſé do n'athair; amhlaidh, & go madh linde fein í: is égin aſhelbhughadh, & amheladh lind: oir ni fhuil ſé acomaoineochadh a mhaitheaſa fein rind ar modh ele acht an mhéd ata ſé da thabhairt, & da dhènamh fein duinn.

344. *Acht, ané nach dtugſe é fein duinn antan do chuir ſé é fein fa chomhair an bháis, & do fhulaing ſé é go deonaigheach, jondas (ar mbeth ar ar ſaoradh dhuínn ó bhreatheamhnas an bháis) go redhigheadh ſé ſind re athair?*

Ata ſin firindiach go demhin: ach ni lór duínn ſin gan ſind anois da ghabhail, jondas go bfédſadh briógh, & torhadh abháis rochtain oraind.

345. *Ach nach agcredeamh ata modh aghabhala a coimhſheaſamh?*

Admhuim gurab and: & atam aga chur ſo ina cheand maraon, gurab vime do nithear ſin an gcen chredmid nihe; amhain a dhul d'ég do chum go dtealairgeadh ſé ſind on bhás & a eſérghe do chum go gcoſnadh ſé an bheatha ſhuthain dúinn: ach maille ris ſin an gcen aithneocham abheth ag aitreabh jondaoind, & ar mbethne ceangailte rioſan les an ghnéaonachta ſin, & com-

aind le bfuilid na buill ag leanmhuin, & abhfaſtodh re gceand, jondas go bfuilmid inar lucht parta auile mhaitheaſon le tioghlachadh na haonacht.

DOMHACHN. 52.

346. *Aṅé gurab trés an tſuiper d'én chuid atamaid ag faghail an chomaonigheſe*

Ni headh cheana: oir ata Crioſt ſos arna chomhaoineochadh rind (le teſtis Phòil) trés an Seoiſgel: & is cneaſta ata Pól aga theagaſg ſo an tau chluindeam ar mbeth fein inar gcnaimh da chnamhaibh, & inar bfeoil da fheoil gurab eſean an'taran béo t'anaic anuas do bhárr nimhe do bheathugaadh ar nanmand; gurab áon ſind maille ris amhail is áon eſan ris an'athair & agcoſmhaileas ſo

347. *Creud ghébham do bhárr as an tſacrament, no creud an tuilleadh tarbha ata ſe do thabhairt chugaind?*

Ag ſo ſein, umaro, an mhéd go comhdhaing nithear, & go médaighear dhúinn an comaoineaochadhſa adubhras: oir ge ata Crioſt arna thabhairt dhuínn iſin tſoiſgel, & iſin mbaiſteadh maraon, gidheadh ni ghabhmaid go huilidhe é, acht a gcuid amhain.

348. *Maſeadh creud ata agind a Symbol no agcomhairtha an arain?*

Corp Chrioſt amhail tugadh én vair an jobajrt é dar ſíothchainachadh re Dia gurab amhlaidh ſin anois ata ſe arna thoirbhert dhuínn maraon, do chum go mbiadh adherbhfios againd gurab rind bheanas an tſiothchain.

349. *Creud*

349. *Creud ata agcomharrdha no a Symbol an fhiona?*

Ata: amhail do dhoirt Crioſt én vair afhuil fein a n'dioluidheacht an bpeacadh, & a luach ar gceandaigh, & ar ſaortha: gurab amhlaidh ſin anois ata ſe aga ſhíneadh, & aga tabhairt dhuínn re hibhe, do chum go mothaigheam an toradh dhligheas rochtain chugaind di.

350. *Do rer na bfreagradhſa ata agad, ata ſuiper naomhtha an tighearna ag'ar gcur arís do chum abhâis, jondas go mbiadh comaoineochadh a bhrîogha againd?*

Ata choighche: oir do chriochnaigheadh a-n'én jodhbairt ſhuthain andſin, néoch budh lór, & do fhoghain d'ar ſlanughadh; vime ſin ni fhuil maoin d'ſuigheal, ach ſind da mhealadh & da ſhealbhughadh.

351. *Maſeadh ni do chum na crícheſe do bordaigheadh an tſuiper, aghon, do thoirbhert cuirp a mbec fein do Dhia athair?*

Ni headh jdir: oir is aige fein ata an urraimſe, os ſagart ſuthain é, & is ſe ſo ataid afhocail fein do thuaidhmughadh, an tan ader ſé, gabhaidh, & ithaidh: oir ni fhuil ſé ag tabhairt-aithne and ſin corp a mbec fein do thabhairt an'iodhbairt dó, ach ſind da ithe, & da chaitheamh amhain.

DOMH. 53.

352. *CReud ſa bhfuilmid agnáthughadh dá chomharrdha?*

Do chuidigh an tighearna ar nanmſainde

and

an ſin, do chum go dteagaiſgeadh ſé ſind ni budh ſoillere; abheth fein ni he amhain jna bhiadh d'ar nanmandibh, ach maille ris ſin ina dhigh, deagla go ſiream én chuid don bheathaidh Spioradalta an'aít ele, acht andſon amhain.

353. *And dlighid an'vile agcothrum angnathughah araon gan edirbhreatheamhnas?*

Is amhlaidh ſin ader aithne Chrioſt, ó dtul égcoir aidherb do thabhairt ar maoin do bhreth vaithe ar mhodh ar bioth.

354. *An bhfuil againd, acht comharrdha na dtioglacadh ſin adhubhras iſin tſuiper d'ênchuid, jna bhfuilid na tioghlaice fein arna dtabhairt dhuínn dá riribh?*

Os ſé ar dtigearna Crioſt an fhírinde fein, ni hinghabhtha amharus go gaoimhlionfaidh ſé na gealita tug ſé dhuínn and ſin; ar ſin ni hamhairſeach lium amhail ata ſé ag fiadhnaiſiughadh le foclaibh, & le comarrdhaibh go ndén ſe lucht comhparta dhîne ar a ſhubſtaint fein, jondas go gcomhſháſam maille ris an'én bheathaidh.

355. *Achd, ciondas is fhedir ſo do dhénamh, ar mbeth do chorp* CHRIOST *tar neamh, & ſinde fós ar talmhain ar d'eoraigheacht?*

Ata ſe aga dhenamhſo le bríogh jongantaigh, mhiorbhuiligh, ſhécrediġh a Spiorade ſein, da nach deacair na nech ata anjonadaibh ſad ó chéle do chur abſhochair a chéle.

356. *Maſeadh ni hiomhaigheand tú an corp do bheth jata iſin aran no an fhuil iſin cupa.*

Nj jmhaigheam choighche, acht is mó thuigim

uigim mar ſo, jondas go ſelbheocham firinde na comharrdha, gurab égin ar nindtinde do thogbhail an'aird ar neamh, amball abſhuil Crioſt angloir athar, & jna ſhlánaightheoir: & aderim gurab égcoir, & gurab diomhaoin do jarrthar é iſna duílibh talmhaidheſe.

357. *Do chum go gcruindeacham ani adubhras ata tu dearbhadh da ní do bheth iſin tſuiper; agon, aran, & fion, neoc do chiotar les na ſuilibh, greamaightbear les na lamhaibh, blaistear les an mbeul, ina dhiaidh ſin Crioſt le mbeathaighear ar nanmanda don taobh ſtigh (amlaidh marbhvdheadh) le beathaidh chorportha fein?*

Is fior ſin, & is jontuicthe ſo go ſoich ſin go bfuil eſerghe arna dearbhadh dhuínn and ſin, ar bfaghail orniſe duínn mar bhudheadh go bfuilid, fein ag faghail chomhaoinighe do chomharrdha na beathadh.

DOMH. 54.

358. *CReud bhias jna thoradh direach laghambaile don tſacramentſe?*

Mac ſamhla anech ata Pòl do dhefiniughadh, & dfoill ſiughadh; aghon, duine da chéſnughadh, & da dhearbhadh fein ſuil téd chuice.

359. *Creud randſaigheas ſe iſin dearbhadh ſin?*

An bfuil ſé jna bhall fhirinneach do Chrioft.

360. *Creud iad na hargumente le dtig ſe ſe go fios aneach ſin?*

Da raibhe aithridhe, & credeamh firindeach aige: da raibhe gáol achomharſon aige le chroidhe: da raibhe jontinn ghlan aige O gach

uile

vile fhuath, & dhroch thoil.

361. *An bfuil tu diarraidh isin dnjne credeamh, & grádh foirfe?*

Is jomchubhaidh go demhin ambeth araon fallan jomfhlan O gach vile chelg, acht is diomhaoin jarrthar foirfeacht coimhcheart is nach fedfaide ní ar bioth dhiarraidh: an méd nach bfedir anoiread fin dfaghail feaft vadh nduine: ar an adhbhar fin do budh diomhaoin do bhiadh an Sacrament arna hordughadh, muna bheth neoch ar bioth re ghabhail, ach duine foirfe.

362. *Mafeadh nj bfuil a neamhfoirfeacht ata fos jondaind agar mbacadh do dhul?*

Acht is mo is inghabhtha; dá mbeam vile foirfe, nach, biadh gnathughadh no tabhacht ar bioth ag an tfuiper inar measg, neoch do dhligheadh abheth ina cuidiughadh d'ar neamhfhoirfeachtne.

363. *Ané nach bfuil crióch ele ordaighthe ag an Tfacramentfe do bharr?*

Is comhairdha, & is fuaigheantus mur bhudheadh ar n'admhala maraon jad: oir atamaid agadmhail ar gcredimh abfochair dhaoine ele: & atamaid ag fiadnaifiughadh aon chomhthoil chredimhe do bheth againd agcrioft.

364. *Da dteagmhadh den neóch tarcaifne do dhenamh fa gclea'chtadh, creud is indeanta ina dtimchiol?*

Do bin' bhreathnaighthefo go tuilltenach abheth cám lùbach ag fénadh Chrioft a bfirinde antí ata mar fin do bhriogh nach fu les é fen da-

d'admhail abheth na Crioſtaighe, is nemdhiongmhalta é re aireamh ameaſg na gcrioſtaigheadh.

365. *Ané gurab lór angabhail én vair amhain rer nvile bheathaidh.*

Is lór gan amharus èn bhaiſteadh, jondas gurab nemhcheadaigheach a jarraidh, no dhenamh arís, acht is contrairdha do ſin modh an tſuiper.

366. *Creud é an teadardheallughadh ata é atorra?*

Ag ſo é; ata an tigearna ag'ar ngabhail jnar macaibh ochta & agar mbreth iſteach jna eaglais fein trés an mbaiſteadh, jondas mbimis aige ó ſin amach nar lucht tighe, tarés ar ngabhala dô ina bhuidhin: ata ſe ag fiadhnaiſiughadh gnath chúraim do bheth aige adtimchiol ar noileamhna trés an tſuiper.

DOMHNACH. 55.

367. *A Né go mbeanann freaſdal an bhaiſtigh, & antſuipar ris anuile go coitchiond?*

Ni beanann feaſt: acht is les na daoinibh da dtuca aithne dhenamh teagaiſg go coitchiond na cotcha ſin go hairide: oir ataid na necheſe ar a gceangla a bfochair chéle do ghnáth an eaglais do bhuachaileacht, no do ſherbhiſiughadh teagaſg an tſlunaighe, & an tſacramenteadh do ſhreaſdal.

368. *Bfedar leat a'níſe do dhearbhadh dhamh le fiadhnaiſe an Scrioptur?*

Do thug Crioſd aithne da Apſtolaibh do dhenamh baiſd, ag tabhairt an tſuiper amach; d

larr ſe oraind a cſiomlair do leanmhuin, & aderid na Suighſcel ar mbeth dó aga roind, go dearna ſé ſein oific Miniſtir choitchiond.

369 *Ane go n'dlighid na buachaileadha rer taobhadh an feadhmantaſa ann gach aon aít, & gan togh do legean chuice?*

Méd bheanas ris an mbaiſteadh, do bhriogh nach dtabharthar aniuh é, ach do chloind bhig, ni bfuil eadardhealughadh and: acht is ju bhethe don Miniſtir faicilleach iſin tſuiper; gan, a líneadh do neoch, is follus do abheth nemhdhiongmhalta.

370. *Creud vime ſin?*

Do bhriogh nach dentaoj é abfégmhais ſcandaile, & tſalchair na Sacramente.

Ane nach budh dhiongmhalta le Crioſt Iudas ar gcomhaoineochaſa ar mbeth nemhdhiongmhalta dhó?

Admhuim ar mbeth da ajngidheacht folaigheach fos: oir gen go raibhe ſi an'ainmhfios do Chrioſt, ni tanaic ſi aſoillſe, & abfios daoine.

371. *Maſeadh creud do nithear ris na cealgoraibh?*

Ni fedand an buachaile agcur t'ar anais, mar dhaoine nemhdhiongmhalta, ach dlighidh ſé ſineadh do chur jonta, no go bſoillſigheadh Dia anolc jondas gomadh follus do daoinibh é.

372. *Creud mas aithnidh dó fein, jno ma do ghébhadh ſe rabhadh neoch do bheth nemhdhiongmhalta?*

Ni lór ſin go demhin da gcur ar gcúl on gcomhao-

mhaoineochaſa, muna tig fios; & tuigſe laghamail, & breatheamhnas na Heaglaiſe maille ris.

373. *Maſeadh is égin ordughadh daingean guibhernorachta do bheth is na Heaglaiſibh?*

Is firindeach ſin: oir nj fédir ar modh eleambheth modhamhail deaghbhéſach, no arna ſuidhiughadh go laghamhail: & is ſe ſo an modh; foirfidh no ſeanora do togha, do bheradh breatheamhnas ar deaghbhéſaibh, & ar mjbhéſaibh, & do dhenadh coimhed, & gnáth fhaire fa ſcandailibh do ſheachna, & an lion is aithnidh doibhgan a mbeth aibel jomchubhaidh do ghabhail an tſuiper ar módh ar bioth; & nach mo fédir a ngabhail chnice muna ſalchar an Tſacrament, jad ſin do thelgean amach on gcomaoineochadh, finit.

Don rígh ſhuthain, nemhthruailligheach, neamhfhaicſinach, do DHIA ghlic amhain, onoir, agas gloir go ſaoghal na ſaoghal, biodh amhlaid. 1. TIM. 1. 17.

ROIMH TSEARMOIN.

ADHE bhiothbhuain & a Athair is mó trócaire, atamaoid aga admhail, & ga thuigsin and so abfiadhnuise do chumhachtadh diadhasa, go bfuil maoid vilé, & gach aon dînd leath ar leath inar peacthachaibh truagha anbfanda arar ngeineamhain, & ar ar mbreith, & arar noileamhain, & ar ar naltrum apeacadh, & anainmein, & anurchoid, & anaingidheacht, & anolc imharcach. Oír atá anfheoil, & na cuirp, & toil na gcorp ré cheilé ag troid & ag teand chathughadh anadhaidh ar nanmand, & ar Spiorad do ghnath, & tig da bhridh sin duínd, bheith ag briseadh, & ag buan rébadh haitheantadh naomhtha neamh fhallfasa, & do thoile diadha in gach vair, & ingach aimsir da dtig dhúind, & da reir sin ag tuilleadh bháis, & dhamnaidh dhúind do reir do cheirt bhreitheamhnuisse damadh ceirt bhreitheamhnus bhudhail leat do dhenamh oraind. Gidheadh a Athair neamhtha an mhéid, & go bfuilmaoid diumbach dhind sein anois ar son na peacadh do rindeamar go ro vathmhur anadhaidh do thoilese. Atamaoid ag denamh aithreachais, & aithridhe neimh chealgaidhe jondta sin anois do réir do thoilese Athighearna, & a atamaoid go lánumhal agad ghuidhese anainm, & anonoir do Mhic inmhuin Iosa Crioſd do thrócaire & do thromghrása do dheonachadh dhuind. Agas do

Spiorad

Spiorad naomhtha do neartughadh, & do [illegible]
dughadh indaind, & ar nuile pheacadh do mh[illegible]
theamh dhuind. Iondas ar dtuigsin duind ar lo-
cht, & ar lán vrchoide, & ar ndroch ghniomh-
artha ó iochtar, & ó inmheadhon ar gcroidhe-
adh go bfedmaoid ó so suás ar dtoile pheactb-
acha do mharbhadh, & do mhór mhuchadh, &
ni he sin amhain acht deagh oibrighthe do dhe-
namh jna naít, & ina nionadh go himchubhaidh,
mar is fearr tig red thoil mhoir bheandaidhese, &
ni har son mhairheas ar noibrightheagh fein sin
an la bhudh fhearr iád, acht ar son thuillteanais,
& thróm vmhla, & páise, & peandaide do Mhic
mhorchumhachtaidhse Iosa Crioscd ar naon slan-
uightheoir, neoch tugabhairse mar ofrael, & mar
iodhbairt ar sgath peacaidh na ndaoine: & atá
adheirbhshois againd nach diultand tú dhuind
fa en ní da niarrmuid ort anainm, & anonoir an
Mhic sin, & atá do Spiorad naomhtha aga dhe
arbhadh dhuind inar gcoinsiansuibh gurab tú ar
Nathair trén trocuireach, & go bsnil an mhé-
idsin do ghradh agad oraind do chland ar son
Iosa Crioscd nach eidir lé hénni do ghrásа na-
omhthasa, & do chaibhneas aithreamhail do
tharraing vaind. Duitse vimé sin a Athair nea-
mhdha neart chumhachtaidh maille ris an Mac
mormiorbhuileach, & ris an Spiorad neimh
meirbh naomh biodh 'gach vile onoir, & ard
ghloir anois, & tré bioth fior.

BIODH AMHLAIDH.

ORRTH[illegible]DHA INRADHA GACH
vair [illegible] dtoigeora tú aradha.

ONoir & adhmoladh, gloir, & gnathbhuidheachas duitſe a Thighearna, & a Dhé na nuile chumhacht, & a Athair neamhdha, neamhmeaſarrdha, ar ſon thuile throcaire, & do chaibhneas charrthanáigh, do nochtas, & do ſhoillſidhis oraind, mar do dheonaidh do mhaitheas gráſamhail, led thoil throcairigh fein, ſinde do thogha do chum ar ſlánuighe, roimh thoſach an tſaoghail, & aleithed oile ſin do bhuidheachas duit, ar ſon ar gcruthaidhe, do reir coſmhulachta fhioghrach fein, & ar ſon ar ſaortha lé fuil fhiornaomhtha do Mhic mhorghrádhaidh fein, ſa nám arabhamur damanta go huilidhe, & ar ſon gur bheandaidh thu ſind, led Spiorad naomhtha, abſoillſiughadh, & a dtuigſin do bhriathar mbithbhuanſa, & ar ſon cuidighe, & chumhanta lind, nar nuile ſheidhm, & riachtanaſaleas, & ar ſon ar bfuaſglaidh ó gach vile chuntabhairt chuirp & anma, & ar ſon ar geomhſhurtachta go cairdeamhail, nar nuile amhgharaibh, & ar ſon ar bfulaing abfad daimſir gán dioghaltus ar peacadh do dhenamh oraind, Acht ag tabhairt aimſire fada rè haithrighe dhuínn. Agas mar thuigmaod a Athair is mó trócaire, na tioghluiceſe adubhramar, dſaghail duínn od mhaitheaſſa amháin, mar an gcedna atámaoid gudghuidhe anainm do Mhic inmhuin Ioſa Crioſd, do Spiorad naomhtha fein do dheonachadh dhúin, as go madh edir lind do ghnáth, bheith ag tabhairt bhuidheachais duiſte

[illegible], ag [illegible] leanmhuin na firinde, & ag fagh-
[illegible] comhshu[illegible]achta vaitse, nar nuile dhoghru-
indibh, & dho[illegible]mhlaibh, a Thighearna daingn-
idh ar gcreideamh, & fadoidh e nisa mó, adte-
as, & angrádh mar dhlighmaoid duitse, & dar gc-
omharsandaibh, na fuluing duínn a Athair ghrádh-
aidh, do bhriathra do dhul ní asiá dhuínn indi o-
mhaoines. Acht deonaidh dhuínn do gh[illegible], co-
mhfhurtacht do ghrás, & do Spiorad naoi[illegible]
Iondas go bfedmaoid adhragh dod hainn[illegible]
mhthasa, ler gcroidheadhaibh, & ler mb[illegible]
bith, & ler ngiòmharthaibh. [illegible]édaidh fein a[illegible]
ghearna, & cuir aleithe do Righacht, & do[illegible]
umhachta, jondas go bfédaimne bheith lán n[illegible]
olta dod dheagh thoilse, gidhbé ar bith ní [illegible]
conuidhis dhuinn, a Athair ghrádhaidh [illegible]
oraind uireasbhuidh na neitheand, nach bfed[illegible]
oid theacht na bfégmhuis, do dhén amh do t[illegible]
bhise. Acht beandaidhse sind, & oibridhe ar lámh
ré chéile, iondas go mbiadh ar riachtanas aleas
againd, gan ar néire do bheith ar chách, acht go
madh mó bhiam in chuidigse léo, déna trócraite
oraind a Thighearna, & ar ar nuile lochtaibh. A[illegible]
ar bfaicsin gurab mór na fiocha, do mhaith th[illegible]
dhuinn ar son Iosa Criosd, tabhair oraind an mh-
éidsin do bharr gráidh do thabhairt duitse, & [illegible]
gcomharsandaibh, bí fein againd ad tathair, [illegible]
ad cheand feadhna & ad tfear dídin, congaibh [illegible]
sind ad láimh throcairidh, anám ar nuile bh[illegible]
dhearrtha, dar saoradh óna huile vrchoidibh, [illegible]
do chrichnudhadh ar mbeathadh, a numhlu[illegible]

vair dá dtoigeora tú aradha.

ONoir & adhmoladh, glóir, & gnathbhuidheachas duitſe a Thighçarna, & a Dhé na nuile chumhacht, & a Athair neamhdha, neamhmeaſarrdha, ar ſon thuile throcaire, & do chaibhneas charrthanáigh, do nochtas, & do ſhoillſidhis oraind, mar do dheonaidh do mhaitheas gráſamhail, led thoil throcairigh fein, ſinde do thogha do chum ar ſlánuighe, roimh thoſach an tſaoghail, & aleithed oile ſin do bhuidheachas duit, ar ſon ar gcruthaidhe, do reir coſmhulachta fhioghrach fein, & ar ſon ar ſaortha lé fuil fhiornaomhtha do Mhic mhorghrádhaidh fein, ſa nám arabhamur damanta go huilidhe, & ar ſon gur bheandaidh thú ſind, led Spiorad naomhtha, abſoillſiughadh, & a dtuigſin do bhriathar mbithbhuanſa, & ar ſon cuidighe, & chumhanta lind, nar nuile ſheidhm, & riachtanaſaleas, & ar ſon ar bfuaſglaidh ó gach vile chuntabhairt chuirp & anma, & ar ion ar gcombſhurtachta go cairdeamhail, nar nuile amhgharaibh, & ar ſon ar bfulaing abfad daimſir gan dioghaltus ar peacadh do dhenamh oraind, Acht ag tabhairt aimſire fada rè haithrighe dhuinn. Agas mar thuigmaod a Athair is mó trócaire, na tioghluiceſe adubhramar, dſaghail duinn od mhaitheaſſa amháin, mar an gcedna atámaoid gudghuidhe anainm do Mhic inmhuin Ioſa Crioſd, do Spiorad naomhtha fein do dheonachadh dhúin, as go madh edir lind do ghnáth, bheith ag tabhairt bhuidheachais duiſte

duitse, ag sior leanmhuin na firinde, & ag faghhail comhshurtachta vaitse, nar nuile dhoghruindibh, & dhocamhlaibh, a Thighearna daingnidh ar gcreideamh, & fadoidh e nisa mó, adteas, & angrádh mar dhlighmaoid duitse, & dar gcomharsandaibh, na fuluing duínn a Athair ghrádhaidh, do bhriathra do dhul ní asiá dhuínn indi omhaoines. Acht deonaidh dhuínn do ghrádh, comhfhurtacht do ghrás, & do Spiorad naomhtha. Iondas go bfedmaoid adhragh dod hainm naomhthasa, ler gcroidheadhaibh, & ler mbriathrabith, & ler ngiòmharthaibh. Médaidh fein a Thighearna, & cuir aleithe do Ríghacht, & do cumhachta. jondas go bfédaimne bheith lán no dolta dod dheagh thoilse, gidhbé ar bith ní do dheonuidhis dhuinn, a Athair ghrádhaidh na lég oraind uireasbhuidh na neitheand, nach bfédmaoid theacht na bfégmhuis, do dhén amh do tsembhise. Acht beandaidhse sind, & oibridhe ar lámh ré chéile, iondas go mbiadh ar riachtanas aleas againd, gan ar néire do bheith ar chách, acht go madh mó bhiam in chuidighse léo, déna trócraire oraind a Thighearna, & ar ar nuile lochtaibh. Agas ar bfaicsin gurab mór na fiocha, do mhaith thusa dhuínn ar son Iosa Criosd, tabhair oraind an mhéidsin do bharr gráidh do thabhairt duitse, & dar gcomharsandaibh, bí fein againd ad tathair, & ad cheand feadhna & ad tfear dídin, congaibh agad sind ad láimh throcairidh, anám ar nuile bhuaidhearrtha, dar saoradh óna huile vrchoidibh, & do chrichnudhadh ar mbeathadh, a numhlu, & a-

nonorudh [illegible] naomhthasa, trid Iosa Criosd an Dtighearna & ar naon slanuighthoir. Amen.

A [illegible] go madh guath dhidean duinn, do lamh chumhachtachsa; & do sgiáth dhióna [illegible], agas gomadh slanughadh duinn do [illegible], agas do chaibhneas an Iosa Chriosd, [illegible], & gomadh lán teagasg [illegible] naomthasa, agas go madh [illegible] & [illegible] duinn, do ghrasa- [illegible] Soforadna mhtha, go deireadh & and- [illegible] go himlan, &c.

[illegible] hurtachumhachratamaoid go sedargh [illegible] go [illegible] leat fourfidheacht, & [illegible] daingne do [illegible] duinn ad chreideamh [illegible], aga mhedughadh jondaind gach heula [illegible] go [illegible] ar [illegible] cheart, [illegible] Iosa Chriosd [illegible]

[illegible]

[illegible] do [illegible] [illegible] trocaire [illegible] [illegible] a ghrasse [illegible], do [illegible] [illegible] Radh De Athar [illegible] & [illegible] co- [illegible] na- [illegible] bheith do [illegible] himlan- [illegible]